

Gadeidrættens forenelighed med den danske idrætsforeningsmodel

Et multi-casestudie omhandlende gadeidrættens værdiers forenelighed med den danske idrætsforeningsmodel ud fra gadeidrættens aktøres synsvinkel

Juni 2019

Kandidatspeciale
Morten Krogh
Studienr: 20146196
Gruppe 19gr10103
Idræt 10. semester
Det sundhedsvidenskabelige fakultet
Aalborg Universitet

Forord

Dette speciale sigter imod at give et indblik i gadeidrætten og dennes værdier, samt hvordan gadeidrætten harmonere og positionere sig i forhold til den danske idrætsforeningsmodel. Dette sker gennem interviews med gadeidrætsaktører, der holdes op imod den eksisterende litteratur omhandlende danske idrætsforeninger. Specialet henvender sig til gadeidrætsorganisationer, såvel som traditionelle idrætsorganisationer, foreninger, kommuner, private interesser og andre idrætsinteresserede, der ønsker et indblik i gadeidrættens værdier og hvordan disse kan tilgås.

Specialet er udarbejdet i perioden 4 februar 2019 til 6 juni 2019 ved det sundhedsvidenskabelige fakultet på Aalborg Universitet. Jeg vil gerne takke aktørende fra alle fire gadeidrætter; Søren, Josephine, Moumen og Anders. Der skal også lyde en tak til vejleder Lars Domino Østergaard Ph.d. og lektor ved Aalborg Universitet for kyndig vejledning.

Abstract

Denmark have a long tradition for organizing sports in unions. The Danish sport unions dates all the way back to 1861 and is to this day highly valued in the Danish society (Jensen, 2006). The Danish sport unions is ascribed a lot of credit for the democratic society in Denmark and is also ascribed to be educating in community, voluntary work and democracy (Gundelach & Torpe, 2004; Østerlund, 2013). Because of these ascribed values, the Danish sport unions have been given funding by the state and have been the primary way of doing sports in Denmark (Østerlund, 2009; Pilgaard & Rask, 2016). This has now changed. The Danish sport unions is no longer the primary way of doing sports in Denmark (Pilgaard & Rask, 2016). The self-organized way of doing sports have taken the lead as the primary way of doing sports and this might be caused by the rapidly changing world of modernity (Giddens, 1991; Østerlund, 2009). This have forced the sport unions to look after alternative ways to evolve and adapt to this modernity. One of the places sport unions is looking for inspiration is street sports. Street sports has its place in the modernity, because of its flexible structure and its adaptability to the individual person (DGI Underground, 2015; Larsen & Jensen, 2017). There is though one big question that comes into play. Can union sport and street sport be unified without street sport losing its values and essence?

This study seeks to answer this question through a multiple-case study. A phenomenological approach is used to gather data on values in four different street sports. The data is collected through semi-structured interviews. One in Skateboard, one in street basket, one in parkour and one in freestyle football. The collected data is analyzed with an Interpretative phenomenological analysis (IPA) and is organized in codes. The codes from street sport values are then compared to hermeneutic collected data on Danish sport unions.

Based on the results found in the interviews, it is Concluded that the street sport values; social community, creativity, lack of obligation and structure, a do-it-yourself mentality, identity and lastly openness cannot be unified with the Danish sport unions values; community, voluntary work and democracy. Both sport unions and street sport possess the value about community, but there is a big difference in how this community is created. The community in street sports are created through a lack of obligation and a lack of structure and due to the lack of rules, street sport calls for a lot of creativity. Here everybody is active together regardless of gender, skill level and age. The community in sport unions are created through an obligation to each other and structured training sessions, with

a trainer and other players with the same skill level. Street sports also value the community more than competitions whereas sport union does not. One place street sport and sport unions are close to match is the voluntary work. There is a difference though in who does the voluntary work. In street sport it is the players themselves that do the work and in sport unions it is often parents or a much older generation that does the work. There is also a difference in the organization structure in the two. Street sport is led by people with seniority whereas sport unions is built on a democratic platform. Despite the lack of unification, it is also concluded that the street sport values are first obtained when a person reaches a certain skill level. Because of this it is possible to create sport unions with trainers and a fixed time, for beginners. It is also concluded that these unions already exist in street sport. This is due to the need of being indoor in the winter and the need of financial support to evolve street sport. The people doing street sports does however still feel like they have control over the sports regardless of the unions taking their place in street sport.

This study contributes with scientific research to a field in sport science characterized by a lack of scientific research. The study also opens up for a discussion about whether sport unions has its place in self-organized sports and last the study encourages to further research within the field of possibilities and limitations in working with street sports.

Keywords: Street sport, lifestyle sport, sport union, values, self-organized, without obligation, unstructured.

Resume

I Danmark har der været en lang tradition for at idræt har været organiseret i foreninger. Idrætsforeningerne har en lang tradition daterende helt tilbage til 1861 og tillægges stor værdi i det danske samfund (Jensen, 2006). Foreningsidrætten tilskrives både fra politisk side og idrætsforeningerne selv, en stor del af æren for det demokratiske samfund vi i Danmark lever i og menes at være skolende i fællesskab, frivillighed og demokrati (Gundelach & Torpe, 2004; Østerlund, 2013). Derfor har idrætsforeningerne modtaget stor støtte og i lang tid været den primære måde at dyrke idræt i (Østerlund, 2009; Pilgaard & Rask, 2016). Dette har imidlertid ændret sig. I dag er idrætsforeningerne ikke længere den primære måde at dyrke idræt på i Danmark (Pilgaard & Rask, 2016). Den selvorganiserede idræt har taget over som den primære måde at dyrke idræt på og dette kan skyldes det senmoderne samfund (Giddens, 1991; Østerlund, 2009). Grundet dette skift, er foreningsidrætten begyndt at kigge efter nye måder at udvikle sig på og tilpasse sig det senmoderne samfund. Her er gadeidrætten et af de områder der kigges på i kraft af dens frie selvorganiserede fleksible struktur, der i høj grad kan tilpasses efter individet og det senmoderne samfund (DGI Underground, 2015; Larsen & Jensen, 2017). Der rejser sig dog et spørgsmål ved foreningsidrættens indtog i gadeidrætten, da de to har umiddelbare store forskelle i organiseringsformen og kulturen, om hvorvidt gadeidrættens værdier kan forenes med den danske foreningsidrætsmodel.

Derfor undersøges det igennem et multi-casestudie hvorvidt denne forening mellem gadeidrættens værdier og den danske idrætsforeningsmodel er mulig. Dette gøres gennem en fænomenologisk tilgang, hvor der indsamles empiri om gadeidrættens værdier gennem fire semi-strukturerede interviews, med en fra henholdsvis skateboard, street basket, parkour og freestyle fodbold. Den indsamlede empiri analyseres gennem en Interpretative phenomenological analyses (IPA) og organiseres i koder der bruges til at holde op imod hermeneutisk indsamlet empiri omhandlerende idrætsforeningernes værdier og herigennem organiseringsmodel.

Med afsæt i resultaterne fra de fire gadeidrætter konkluderes det at gadeidrættens værdier; socialt fællesskab, kreativitet, det uforpligtende, det ustrukturerede, gør-det-selv mentalitet, identitet og åbenhed ikke overordnet kan forenes med den danske idrætsforeningsmodel og deres værdier om fællesskab, frivillighed og demokrati. Selvom fællesskab er en værdi ved både gadeidrætten og den danske idrætsforeningsmodel, er der stor forskel da fællesskabet i gadeidrætten skabes gennem en uforpligtende og ustruktureret måde at dyrke idrætten på der fordrer kreativiteten grundet manglen

på regler for korrekt udførsel, hvor aktørende alle er aktive sammen uanset niveau. Fællesskabet i den danske idrætsforeningsmodel skabes derimod gennem et forpligtende fællesskab, med strukturerede træninger anført af en fast træner, hvor aktørende hovedsageligt interagerer med andre aktører på matchende niveau. Konkurrencens betydning i de to værdisæt er ligeledes af forskellig karakter, hvor i gadeidrætten handler det mere om det at være fælles om en event, hvor i den danske idrætsforeningsmodel, handler det om at vinde. Værdien omkring frivillighed tyder dog på ikke at være langt fra hinanden. Her handler det mere om hvem der er de frivillige, hvor det i gadeidrætten er aktørende selv der er de frivillige og i den danske foreningsmodel er det ofte forældre eller ældre der er frivillige. Sidst er der forskel på de ledende organer i gadeidrætten og den danske idrætsforeningsmodel, da førstnævnte bygger på anciennitet og sidstnævnte bygger på en demokratisk platform. Det konkluderes samtidig at ovenstående først er gældende når aktørende i gadeidrætten opnår et vist færdighedsniveau, hvorfor der også findes foreninger og fast træning i gadeidrætten for begyndere. Der konkluderes dog også at trods den manglende forenelighed i værdier, eksisterer der allerede typer af foreninger i gadeidrætten. Dette skyldes et ønske om at være indendørs i vinterhalvåret og at gadeidrætterne, ved at lave en forening, kan komme til flere midler. Gadeidrætsaktørende føler dog stadig de bibeholder friheden og føler de selv kan styre foreningerne.

Undersøgelsen bidrager med forskning i et ellers forskningsfattigt område i idrætten og åbner samtidig op for en diskussion omkring idrætsforeningernes plads i selvorganiseret idræt. Sidst ligger undersøgelsen op til yderligere forskning omkring muligheder og begrænsninger i arbejdet med og omkring gadeidrætten.

Emneord: gadeidræt, livsstilssport, idrætsforeninger, værdier, selvorganiseret, uforpligtende, ustruktureret.

Læsevejledning

Specialets opbygning

Rapporten er delt op i ti kapitler som kan læses i kronologisk rækkefølge eller enkeltstående.

I kapitel et præsenteres den initierende undren der danner baggrund for specialets problemformulering der også præsenteres i dette kapitel.

I kapitel to udfoldes specialets problemfelt. Først præsenteres den danske idrætsforeningsmodel og dennes værdier. Herefter præsenteres gadeidrætten og dennes kultur, struktur og organisering.

I kapitel tre præsenteres specialets videnskabsteoretiske ståsted som danner baggrund for specialets metodiske valg.

I kapitel fire præsenteres undersøgelsens metode. Der redegøres i kapitlet for forskningsdesign, undersøgelsens opbygning, den hermeneutiske analyse af empiri omhandlende den danske idrætsforeningsmodel, informanter, de fænomenologisk semi-strukturerede interviews, etiske overvejelser, metoden bag analysen af den indsamlede empiri, samt kritiske overvejelser i forhold til anvendte metoder.

I kapitel fem præsenteres undersøgelsens resultater byggende på Interpretative phenomenological analysis (IPA).

I kapitel seks diskuteres undersøgelsens resultater med henblik på at besvare specialets problemformulering.

I kapitel syv præsenteres en konklusion på baggrund af diskussionen af resultaterne.

I kapitel otte perspektiveres der til undersøgelsens videre anvendelighed og til videre forskning indenfor gadeidrætsfeltet.

I kapitel ni præsenteres den anvendte litteratur i specialet.

I kapitel ti findes alle specialets bilag i form af initierende mail, interviewguide, transskriptioner, koder og kodninger.

Referencer

Til litteratur- og kildehenvisning anvendes APA-metoden, hvor forfatterens efternavn først præsenteres hvorefter udgivelsesåret præsenteres (forfatter, udgivelsesår). Ved anvendelsen af citater fra anden litteratur, påsættes sidetal på førnævnte referencemetode (forfatter, udgivelsesår, sidetal). Henvisning til tabeller og figurer sker gennem referering til tabel- eller figurnummer. Henvisning til specialets afsnit sker i form af det respektive kapitel- eller afsnitsnummer (Jf. X). Citater fra indeværende undersøgelse, refereres med den givne gadeidræt og linjetal på citatets start i den givne transskribering (skateboard, L: 611)

Litteratursøgning er sket igennem videnskabelige databaser såsom Google Scholar, Pubmed, Sport Discus og AUB (Aalborg universitetsbibliotek). Samtidig er databaser såsom idrættens analyseinstitut også anvendt. Litteratursøgningen har taget udgangspunkt i søgeordene: gadeidræt, street, urban, lifestyle sport, skateboard, parkour, street basket, freestyle football, foreninger, idrætsforeninger, foreningshistorie, unions, værdier, values, kultur, culture, senmodernitet, modernity. Disse søgeord har senere ført til yderligere kædesøgninger gennem referencer og forskere i de fundne studier.

Afklaringer

Forkortelser udskrives første gang de præsenteres efterfulgt af forkortelsen i parentes. Efterfølgende vil det stå i forkortelsens form. Eksempelvis Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI).

Inholdsfortegnelse

FORORD	I
ABSTRACT	III
RESUME	V
LÆSEVEJLEDNING	VII
SPECIALETS OPBYGNING	VII
REFERENCER	VIII
AFKLARINGER.....	VIII
1.0 INTRODUKTION	1
1.1 PROBLEMFOMULERING.....	4
1.1.1 Underspørgsmål.....	4
2.0 PROBLEMFELT	5
2.1 DANSKE IDRÆTSFORENINGER	5
2.1.1 Baggrund for Idrætsforeningernes betydning.....	5
2.1.2 Idrætsforeningens kendetegn	7
2.1.3 Idrætsforeningens værdier	9
2.1.4 Idrætsforeningsorganisering.....	12
2.2 GADEIDRÆT	13
2.2.1 Definition af gadeidræt	13
2.2.2 Former for gadeidræt.....	15
2.2.3 Organisering af gadeidræt	20
3.0 VIDENSKABSTEORI	23
3.1 ONTOLOGI	23
3.2 EPISTEMOLOGI	24
4.0 METODE	25
4.1 FORSKNINGSDESIGN	25
4.2 UNDERSØGELSENS OPBYGNING	25
4.3 HERMENEUTISK ANALYSE AF DEN DANSKE IDRÆTSFORENINGSMODEL	26
4.4 INKLUDERINGSKRITERIER.....	26
4.5 UDVÆLGELSE OG REKRUTTERING AF INFORMANTER.....	27
4.6 BESKRIVELSE AF INFORMANTER OG VALGTE GADEIDRÆTTER	27
4.6.1 Skateboard	27
4.6.2 Street basket	27
4.6.3 Parkour.....	28
4.6.4 Freestyle fodbold.....	28
4.7 ETISKE OVERVEJELSER.....	28
4.8 FÆNOMENOLOGISK SEMISTRUKTURERET INTERVIEW.....	28
4.9 OPBYGNING AF INTERVIEW.....	29
4.10 INTERVIEWGUIDE	29
4.11 PILOTINTERVIEW	30
4.12 ANALYSE	30
4.12.1 Transskribering.....	31
4.12.2 kodning	31
4.13 METODEKRITIK	32
5.0 RESULTATER	35
5.1 GADEIDRÆTTENS VÆRDIER.....	35
5.2 SOCIALT FÆLLESSKAB	35

Gadeidrættens forenelighed med den danske idrætsforeningsmodel

5.3 KREATIVITET	38
5.4 UFORPLIGTENDE	40
5.5 USTRUKTURERET	43
5.6 GØR-DET-SELV MENTALITET	46
5.7 INDIVIDUELLE GADEIDRÆTTERS VÆRDIER	47
5.7.1 Identitet	48
5.7.2 Parkour og frygt	49
5.8 HOLDGADEIDRÆTTENS VÆRDI	50
5.8.1 Åbenhed	50
6.0 DISKUSSION	51
6.1 FORENELIGHED	51
6.1.1 Fællesskab	52
6.1.2 Frivillighed	55
6.1.3 Demokrati	56
6.2 GADEIDRÆTTENS DOBBELTTYDIGHED	58
6.3 FORDELENE VED IDRÆTSFORENING IFØLGE GADEIDRÆTSAKTØRENDE	60
7.0 KONKLUSION	63
8.0 PERSPEKTIVERING	67
9.0 LITTERATUR	69
10.0 BILAG	73

1.0 Introduktion

Danmark har en lang tradition for at organisere deres idræt i foreninger. Foreningsidrætten begyndte at tage fart i 1861 med dannelsen af de danske skytteforeninger og har udviklet sig så meget, at den tillægges en stor betydning i samfundet (Jensen, 2006). Foreningslivet, og her også idrætsforeningerne, tilskrives ofte megen af æren for det demokratiske samfund vi i Danmark lever i (Gundelach & Torpe, 2004). Både fra foreningernes egen side og politisk side, ser man foreningerne som værende skolende i demokrati, frivillighed og fælleskab (Boje, Fridberg, & Ibsen, 2006; Gundelach & Torpe, 2004; Ibsen & Seippel, 2010; Østerlund, 2013). Derfor har foreningerne i en lang periode både fået støtte og været den primære måde at dyrke idræt på i Danmark (Østerlund, 2009; Pilgaard & Rask, 2016).

I dag er sagen dog en anden. Det er ikke længere idrætsforeningerne der organiserer langt størstedelen af idrætsudøvelsen i Danmark (Pilgaard & Rask, 2016). De kommercielle idrætstilbud og selvorganiserede aktiviteter vokser i højere grad end foreningsidrætten, når der ses på den generelle stigende sports- og motionsdeltagelse og dette er en af forklaringerne på idrætsforeningernes svækkede styrkeposition i den danske sports- og motionsdeltagelse (Østerlund, 2009). Det skal dog ikke forstås som, at foreningsidrætten går tilbage i medlemstal. Idrætsforeningerne har ligget stabilt i medlemstal siden slutningen af 1980'erne på omkring 30 % af befolkningen (Østerlund, 2009; Pilgaard & Rask, 2016). Foruden ikke at vokse lige så hurtigt som de kommercielle idrætstilbud og selvorganiserede aktiviteter, vokser foreningsidrætten heller ikke med samme hastighed som den generelle sports- og motionsdeltagelse. Det betyder at i 2016 var der 62 % af voksne der dyrkede selvorganiseret sport og motion, hvor der kun var 39 % af voksne der dyrkede sport og motion i foreningsregi (Pilgaard & Rask, 2016). Det vil sige at den selvorganiserede form at dyrke sport og motion på, har overhalet foreningsidrætten.

Hvad bunder denne udvikling så i? Meget tyder på at udviklingen til fordel for den selvorganiserede aktivitetsform skyldes senmoderniteten (Østerlund, 2009; Pilgaard, 2012). Det senmoderne samfund gør det svært for foreningsidrætten, da der er sket en ændring i folks måde at leve på. Deres forhold til balancen mellem arbejde og fritid er skiftet og de har generelt skiftet deres måde at organisere hverdagen på (Giddens, 1991; Østerlund, 2009). I stedet for foreningsidrætten vælges nu oftere sport og motion der kan selvorganiseres, såsom fitness, løb og cykling der kan passe ind i individets

individuelle hverdag (Østerlund, 2009). De der vælger foreningerne fra, begrundes deres valg med manglende tid, grundet blandt andet familie og arbejde. Der er altså kommet et øget fokus på selvforkusering og egoisme (Giddens, 1991). Giddens (1991) påpeger at det senmoderne samfund også kendetegnes ved en forandringshastighed, der er større end hidtil kendt. Livet går hurtigere og hurtigere og fordi arbejdstider og fritid flyder mere og mere sammen, giver det individet mulighed for at skabe sin egen livstil og identitet, da mange valg skal træffes og skræddersyes til individet (Giddens, 1991).

Østerlund (2009) uddyber yderligere i en kulturanalyse af det senmoderne samfund, hvordan fire karaktertræk kan forklare danskernes ændrede deltagermønstre i idrættens. De fire karaktertræk beskrives som tid, effektivitet, fleksibilitet og fællesskab (Østerlund, 2009). Med tid menes, at danskerne føler et tidspres, som er skabt af en øget kvantitativ arbejdstid og et resultat af den øgede effektiviseringsstrategi der hersker i samfundet, som påvirker arbejds- og fritidslivet. Derfor skal tiden udnyttes til fulde og der skal effektiviseres i alt vi gør, for at skabe tid. Individets sport og motion er ingen undtagelse. Den træningsmæssige effekt skal derfor være hurtig og stor, før individet tilslutter sig den (Østerlund, 2009). Flexibiliteten spiller her også en stor rolle for individet. De fleksible jobs er i vækst og det betyder at arbejde og fritid flyder mere og mere sammen. De fleksible jobs resulterer dermed i at folk søger mere fleksibelt organiserede fritidsaktiviteter, men det er ikke kun dem med fleksible jobs der søger mere fleksibilitet. Følelsen af fleksibilitet er af stor mental betydning for en stor del af befolkningen også (Østerlund, 2009). Med det fleksible følger også friheden til selv at vælge, hvor, hvornår og med hvem de vælger at dyrke sport og motion med. Det er dermed ikke kun den tidsmæssige fleksibilitet der søges (Østerlund, 2009). Folk søger samtidig midlertidige fællesskaber som kan skabes og brydes efter behov og behag. De ønsker selv at vælge hvilke fællesskaber de vil indgå i, hvilket forklarer hvorfor de selvorganiserede og til tider individuelle idrætsaktiviteter vinder så stort indpas i dagens Danmark (Giddens, 1991; Østerlund, 2009).

Med denne senmodernitet står foreningsidrættens, med deres faste organisering og traditioner, over for en udfordring, hvis de vil tage kampen op med den selvorganiserede aktivitetsform og erhverve sig nye medlemmer og fastholde eksisterende medlemmer.

Et af de steder foreningsidrætten er begyndt at se hen, for at udvikle sig og tilpasse sig det senmoderne samfund, er gadeidrætten (DGI Underground, 2015).

I Danmark anslår man at der er 8 % aktive gadeidrætsudøvere blandt de 15-35-årige, det svarer til 119.250 personer (Wilke, 2015). Dertil er der i samme alderskategori 42 % der tidligere har dyrket gadeidræt og har en interesse i at prøve det igen og 38 % der aldrig har prøvet gadeidræt, men har en interesse i at prøve det (Wilke, 2015). Blandt børnene vurderes løbehjul, rulleskøjter og skateboard til samlet at være den fjerde største idræt i alderen 7-15, hvor den i 2007 lå som nummer seks (Pilgaard & Rask, 2016). Der ses altså som før nævnt en stigning i antallet der begynder at dyrke selvorganiseret gadeidræt, hvor foreningerne ingen udvikling ser, men blot ligger på samme niveau som de sidste mange år (Pilgaard & Rask, 2016). Så det er ikke så underligt at foreningsidrætten gerne vil arbejde sig ind på gadeidrætsmarkedet, når markedet tæller en stor mængde udøvere og potentielle udøvere.

Hvad er det så gadeidrætten kan som foreningsidrætten ikke ved første øjekast kan? Gadeidrætten er bygget anderledes op end den traditionelle foreningsidræt. Den har i lang tid stået i kontrast til foreningsidrætten og i lang tid været et sted for dem der ikke føler de passer ind i foreningsidrætten, eller aldrig finder vej dertil (Larsen & Jensen, 2017; National Platform For Gadeidræt, 2019).

I gadeidrættens grundform er den selvorganiseret, uformel og har fleksible sociale fællesskaber, der ikke, som foreningsidrætten, er forpligtende (Asserhøj, 2017; DGI Underground, 2015; Larsen & Jensen, 2017; National Platform For Gadeidræt, 2019). Her erstattes fodboldholdet med en større fremstilling af individet og dennes egen udvikling (Asserhøj, 2017; DGI Underground, 2015; Larsen & Jensen, 2017; National Platform For Gadeidræt, 2019). De faste træninger og kamp i weekenden er samtidig byttet ud med en selvorganiseret fleksibel måde at mødes omkring idrætten og foreningernes bestyrelse er byttet ud med en uformel gruppe af initiativtagere, der giver deres viden videre til næste generation af gadeidrætsudøvere (DGI Underground, 2015; Larsen & Jensen, 2017; National Platform For Gadeidræt, 2019). Her ingen klubhuse eller faste træningsanlæg. De er i stedet byttet ud med byens rum og udøvernes kreativitet og gør-det-selv mentalitet (Larsen & Jensen, 2017). Det subkulturelle univers vægter over det meste, også over selve mængden af fysisk aktivitet som tit er i fokus i foreningsidrætten (Larsen & Jensen, 2017).

Som der læses af ovenstående, er der umiddelbart en del forskelle på foreningsidrætten og gadeidrætten. Dette forhindrer dog ikke foreningsidrætten i at arbejde med gadeidrætten og begynde at adaptere de forskellige gadeidrætsdiscipliner i deres foreninger og lave nye foreninger bestående af gadeidræt. Foreningsidrætten søger at forny sig og tilpasse sig det senmoderne samfund, og her er gadeidrætten en af deres satsninger, trods de umiddelbare forskelle.

1.1 Problemformulering

Med foreningsidrættens indtog i gadeidrætten, rejser der sig et fundamentalt spørgsmål om hvorvidt, dette indtog så er gavnligt for gadeidrætten. Med umiddelbare store forskelle i organiseringen af idrætten og forskellig kultur, vil foreningsidrættens indtog i og adaptation af gadeidrætten, ødelægge gadeidrætten? Vil gadeidrætten kunne bevare de værdier som denne har og gavne af at blive indlemmet i det danske idrætsforeningsliv? Denne undren har ledt til nedenstående problemformulering for specialet.

”Hvordan kan gadeidrættens værdier forenes med den danske idrætsforeningsmodel ud fra gadeidrætsudøvernes synsvinkel?”

1.1.1 Underspørgsmål

- Hvad kendetegner gadeidræt?
- Hvilke værdier er der knyttet til gadeidræt?
- Hvad kendetegner den danske foreningsstruktur?

2.0 Problemfelt

I følgende kapitel udfoldes specialets problemfelt. Først præsenteres den danske idrætsforeningsmodel og dennes værdier. Herefter præsenteres gadeidrætten og dennes kultur, struktur og organisering.

2.1 Danske idrætsforeninger

For at kunne holde gadeidrætten op imod den danske idrætsforeningsmodel, er det vigtigt at have en forståelse for hvad en idrætsforening er og den historiske baggrund for hvorfor idrætsforeningerne er som de er og hvordan de har fået den betydning de har i samfundet i dag.

I Danmark findes der et væld af forskellige idrætsforeninger. Hver især har de deres fokuspunkt og måde at gøre tingene på. Da indeværende speciale ønsker at holde gadeidrætten op imod den danske idrætsforeningsmodel, må denne også defineres. Specialet afgrænser den danske idrætsforeningsmodel til de traditionelle foreningsidrætter. Heriblandt findes idrætter såsom fodbold, håndbold, badminton, tennis, gymnastik, golf, skydning og volleyball (Ibsen, 2017; Laub, 2012; Pilgaard, 2018). Fælles for disse er at de bygger på en traditionel organiseringsform (Ibsen, 2017; Laub, 2012; Pilgaard, 2018). Denne uddybes i afsnit 2.1.5.

2.1.1 Baggrund for Idrætsforeningernes betydning

1849 står som et år der er af afgørende betydning for foreningsidrætten. Her træder to paragraffer i kræft i den danske grundlov (Gundelach & Torpe, 2004). Dengang §92 om foreningsfrihed og §93 om forsamlingsfrihed, i vor tid kapitel 8 §78 og §79. Paragrafferne lød i den tid:

§92: Borgerne har ret til uden forudgående tilladelse at indgå i foreninger i ethvert lovligt øjemed. Ingen forening kan ophæves ved en regeringsforanstaltning. Dog kunne foreninger foreløbig forbydes, men der skal da straks anlægges sag imod foreningen til dens ophævelse.

§93: Borgerne har ret til at samles ubevæbnede. Offentlige forsamlinger har politiet ret til at overvære, når der af dem kan begrundes fare for den offentlige fred.

(Gundelach & Torpe, 2004, s. 70)

Paragrafferne er lettere omskrevet i dag, men budskabet er det samme. Disse to paragraffer lagde det retslige grundlag for forenings-Danmark, som vi kender det i dag og tilskrives af mange også som værende af stor betydning for udviklingen af Danmark som et demokratisk land, samt dannelsen af demokratiske værdier blandt befolkningen (Gundelach & Torpe, 2004). Denne opfattelse af foreningernes betydning for demokrati og medborgerskab lever videre i dag i bedste velgående. Opfattelsen af foreningerne som værende af stor betydning for dannelsen af demokratiet og medborgerskabet, er samtidig også hovedårsagen til, at foreningerne modtager store offentlige beløb, eksempelvis midler fra udlodningsmidlerne, der samlet tæller over 1 milliard kroner om året (Gundelach & Torpe, 2004; Udlodningsmidler.dk, 2019).

Et eksempel på hvor meget foreningslivet tillægges af betydning i samfundet, er Lars Løkke Rasmussens regeringsgrundlag Marienborgaftalen 2016, *For et friere, rigere og mere trygt Danmark*. Her står det skrevet:

”Det frie foreningsliv, folkeoplysningen og højskolerne er et vigtigt grundlag for det danske samfund og vores demokrati.”

”Foreningslivet skaber vigtige fællesskaber. Frivilligt engagement bidrager til den enkeltes livskvalitet og styrker sammenhængskraften i det danske samfund. Vi danskere mødes året rundt i de frivillige fællesskaber og knytter bånd til andre med anden social og kulturel baggrund. Et levende civilsamfund skaber samhørighed og tillid og er med til at gøre os stærkere”

(Regeringen, 2016)

Tidligere regeringer har haft lignende tanker om foreningerne og det viser at foreningerne er godt integreret i den danske struktur og samfund. Dette kan dog virke paradokssalt, da foreningerne fra starten af deres oprindelse, har været uafhængige af staten og haft fokus på egne på egne mål og interesser (Jensen, 2006).

Foreningerne deler sig overordnet i to typer. Foreninger der søger at ændre noget i samfundet og foreninger hvis formål ligger i det selskabelige og aktiviteter af mere hobbybetonet karakter, såsom

teater, musik, idræt eller litteratur (Jensen, 2006). Første type kan ved hjælp af J.G. Andersen et al., (2000) udfoldes som værende interesseforeninger baseret på ideelle motiver og værdier og som varetager en gruppes interesser (J. G. Andersen, Torpe, & Andersen, 2000). Første type kan også være sagsorienterede foreninger, der søger at skabe opmærksomhed om en given sag til offentligheden, det politiske system eller den generelle offentlighed (J. G. Andersen et al., 2000). Anden type kan udfoldes som aktivitetsbestemte foreninger. Her søges der at appellere til alle og formålet er at organisere bestemte aktiviteter. Det er her i anden type idrætsforeningerne normalt placeres (J. G. Andersen et al., 2000; Jensen, 2006).

2.1.2 Idrætsforeningens kendetegn

Idrætsforeningerne begynder for alvor at tage fart i 1861, da De Danske Skytteforeninger oprettes. Skytteforeningerne breder sig hastigt de næste to årtier, da der er en følelse af at skulle kunne forsvare de danske interesser efter krigen. Næsten samtidig kommer den engelske sport til Danmark indført af engelske jernbaneingeniører, der i starten blot blev spillet uorganiseret indtil det voksede sig stort nok til at blive foreninger. Den danske gymnastik lader sig også inspirere af skytteforeningerne og danner foreninger, hvor de første kom til sidst i 1860'erne (Jensen, 2006).

Sidenhen har foreningsidrættens vokset sig stor og der findes som bekendt mange forskellige idrætsforeninger i Danmark. Alt fra fodbold, håndbold, dans, og E-sport er at finde i foreninger. Derfor findes en beskrivelse af, hvad en idrætsforening indebærer, nødvendig. Et bud på en overordnet definition findes i Jensen (2006). Her har idrætsforeningen syv kendetegn: demokratisk legalitær struktur, frivillighed, målspecifik og målorienteret, uafhængig af marked og staten, interesseforpligtende over for medlemmerne, medlemsorienteret og frivilligt ulønnet arbejde (Jensen, 2006).

Lignende de syv ovenstående kendetegn, kommer sociologen Klaus Heinemann (1986) med sit bud på idrætsforeningens kendetegn. Heinemann (1986) bruger fem kendetegn til at betegne en idrætsforening: der er frit medlemskab, medlemmer kan til enhver tid melde sig ind eller ud. Foreningen er uafhængig af det offentlige, den kan følge egne mål og interesser, uden at det offentlige dikterer hvad de skal. Foreningen har en interesseforpligtelse overfor dennes medlemmer, så der er overensstemmelse mellem foreningens mål og medlemmernes interesser. Foreningen har en demokratisk beslutningsstruktur, hvor det er medlemmerne eller vedtægtsbestemte principper der

træffer afgørelser, der er vigtige for foreningen. Sidst bygger foreningen på frivillighed blandt ledere og instruktører/trænere (Heinemann, 1986).

Som det kan ses, bærer kendetegnende stærkt præg af de tilskrivelser dansk foreningsidræt har fået tillagt, både af regeringen og det danske folk. I begge udlæg af kendetegnende for idrætsforeninger, indgår både det demokratiske og frivillige aspekt. Dermed må disse være essentielle for idrætsforeningernes værdier og opbygning. Kendetegnende er igen tydelige når der ses på lovgivningen omkring en folkeoplyst idrætsforening. Rent juridisk er der en række krav, der skal opfyldes før en folkeoplyst forening kan dannes. Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI) sætter kravene op på følgende måde på deres rådgivende hjemmeside omkring foreninger:

- 1. Den skal have et sæt vedtægter.*
- 2. Den skal lave aktiviteter for medlemmerne; folkeoplysende aktiviteter. En folkeoplysende forening tilbyder aktiviteter og undervisning for børn, unge og voksne, for eksempel idrætsaktiviteter. Folkeoplysning kan i kort form oversættes med at blive klogere på sig selv og andre.*
- 3. Den skal have en bestyrelse, som er valgt på generalforsamlingen. Bestyrelsen skal bestå af frivillige.*
- 4. Alle medlemmer skal kunne vælges til bestyrelsen – foreningen skal have en demokratisk valgt bestyrelse. Foreningen er demokratisk, når foreningens medlemmer bruger deres indflydelse til at vælge repræsentanter til forsamlinger, for eksempel bestyrelsen. Bestyrelsen har lov til at træffe beslutninger på foreningens vegne.*
- 5. Der skal være minimum fem medlemmer, som betaler for deres medlemskab.*
- 6. Alle skal kunne melde sig ind i foreningen, have mulighed for aktivt medlemskab og for at betale for deres medlemskab. Som medlem kan du tage aktiv del i foreningens aktiviteter og udvikling.*
- 7. Den skal høre til i den kommune, hvor den søger om at blive godkendt som folkeoplysende forening.*
- 8. Den skal lave aktiviteter, der er almennyttige. Almennyttig betyder, at foreningens aktiviteter er til gavn for og har interesse for et bredt udsnit af befolkningen.*

9. *Den skal underskrive en erklæring på, at foreningen har indhentet børneattester.*

(DGI, 2019c)

En forening kan dog sagtens dannes uden disse tiltag, men gøres dette, kan der ikke nydes godt af fordelene ved at danne en folkeoplyst forening. Den folkeoplyste forening har blandt andet adgang til rådgivning, lokaler og faciliteter og økonomiske fordele som eksempelvis tipsmidlerne (Boje et al., 2006). Kravende er igen et godt eksempel på hvor stor en betydning demokratiet har i foreningsidrætten. Her kan en folkeoplyst forening ikke skabes medmindre man tilskriver sig den demokratiske opbygning i idrætsforeningen og indordner sig kommunens pålagte regler. Dette er med til at forklarer hvordan idrætsforeningerne fungerer og handler som de gør og er bygget op som de er.

Et præcist antal for hvor mange idrætsforeninger der findes i Danmark, er svært at finde. Det skyldes at oprettes en forening uden for folkeoplysningsloven, står de ikke nødvendigvis noteret nogle steder. Der findes dog tal på hvor mange foreninger, der er under de tre store idræts hovedorganisationer Danmarks Idrætsforbund (DIF), Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI) og firmaidrætten. Under DIF er der 8.932 foreninger, der samlet tæller 1.924.213 medlemmer. DGI har 6382 foreninger og har samlet 1.586.378 medlemmer. Sidst har firmaidrætten 231 foreninger med samlet 348.192 medlemmer. Det vil sige at under de tre hovedorganisationer, er der i alt 11.635 foreninger tællende i alt 2.552.090 medlemmer, hvis der tages højde for dobbeltmedlemsskaber (Fester & Gottlieb, 2018).

2.1.3 Idrætsforeningens værdier

I litteraturen omhandlende danske idrætsforeninger, er der tre værdier der især går igen. Fællesskab, frivillighed og demokrati, er de tre overordnede værdier, der går igen i litteraturen omhandlende de danske idrætsforeninger (Elmose-Østerlund, Pedersen, & Ibsen, 2017; Gundelach & Torpe, 2004; Jensen, 2006; Laub, 2012; Østerlund, 2009, 2013). Dette betyder ikke, at der ikke er andre værdier, men disse kan variere fra idræt til idræt og forening til forening. Værdierne ses samtidig også i både regeringens holdning til foreningsidræt, samt kendetegnende for foreningsidræt (Jf. 2.1.1, 2.1.2).

Specialet definerer værdier ud fra Edgar Scheins ideologier omhandlende kultur. Her beskriver Schein værdier som værende en gruppes shared values/ shared beliefs, altså en gruppes delte normer og holdninger. Det vil sige at handlinger skal igennem en social valideringsproces, da der skal være

bred enighed i gruppen omkring handle-mønstre. Handler man ikke i henhold til de delte normer og holdninger, risikerer man at blive ekskluderet fra fællesskabet. Derfor afgør gruppens delte normer og holdninger også de moralske og etiske guidelines blandt gruppens medlemmer. Værdierne er således også afgørende for gruppens strategier, mål og filosofi (Schein, 2010).

2.1.3.1 Fællesskab

Det forpligtende fællesskab tillægges en stor betydning i de danske idrætsforeninger (Elmose-Østerlund et al., 2017; Jensen, 2006; Østerlund, 2013). Gennem træninger og konkurrencer dannes der fællesskaber. Her er der tale om både de fællesskaber der opstår gennem daglig gang i klubhusene, fester, møder, osv. men også fællesskaber af mere forpligtende karakter. Disse omtales som forpligtende fællesskaber og her føler medlemmerne et gensidigt ansvar til hinanden (Østerlund, 2009). Dette forpligtende fællesskab opstår blandt andet i den struktur idrætsforeningerne har (Østerlund, 2009). Den traditionelle måde en idrætsforening strukturerer sin idræt, er ved at have faste strukturerede træninger på faste tidspunkter med en træner (Ibsen, 2017; Laub, 2012; Pilgaard, 2018). Her er der en forventning om, at man møder op og er en del af træningen og holdet (Gundelach & Torpe, 2004). Endnu mere tydeligt er det ved mange holdspilsforeninger, hvor hvert individ ofte har en bestemt position på banen og derfor er nødvendig for, at holdet kan spille kamp eller træne kampsituationer. Det viser sig også at fællesskabet er størst i foreningerne, for dem der aktivt tager del i de sociale arrangementer (Jensen, 2006).

De fleste foreninger gør også meget for at inkludere mange forskellige lag af mennesker i samfundet. Både de ældre, børn, indvandre, handicappede og borgere med lav indkomst har deres plads i idrætsforeningerne og der gøres meget fra idrætsforeningernes side af, for at få flere ind i foreningerne favnende fællesskab (Elmose-Østerlund et al., 2017).

2.1.3.2 Frivillighed

I tråd med det sociale liv og fællesskabet, bygger idrætsforeningerne på en stor del af frivillighed (Boje et al., 2006; Elmose-Østerlund et al., 2017; Gundelach & Torpe, 2004; Jensen, 2006; Laub, 2012). Mange idrætsforeninger ville ikke eksistere, hvis ikke det var for det frivillige arbejde. En undersøgelse fra 2011 viser, at på daværende tidspunkt var 92% af arbejdsstyrken i idrætsforeningerne ulønnet og syv ud af ti idrætsforeninger drives helt uden lønnet arbejde (Laub, 2012). Frivilligheden er derfor en uundværlig ressource og noget der ligger dybt i idrætsforeningernes og medlemmernes identitet (Boje et al., 2006; Elmose-Østerlund et al., 2017; Gundelach & Torpe, 2004; Jensen, 2006; Laub, 2012). Samlet varetages 540.000 positioner frivilligt i de danske

idrætsforeninger, hvoraf 292.000 er faste frivillige stillinger hvor samme person fast varetager opgaven (Elmose-Østerlund et al., 2017).

De frivillige varetager opgaver i tre hovedområder, frivillig ledelse, frivillige trænere og sidst frivillige til andre opgaver. Den frivillige ledelse består af kasserer, formand, sekretær, bestyrelsesmedlemmer os. De forfaldne opgaver kan være alt fra cafearbejde til tøjvask (Laub, 2012).

Den typiske frivillige og dem der er flest af, er mænd i 40'erne (Laub, 2012). De forskellige opgaver varetages af forskellige aldersgrupper. De frivillige trænere i idrætsforeningerne er typisk unge mænd med småbørn, hvorimod ledelsesposterne ofte besættes af de ældre generationer der tidligere har varetaget småopgaver, men så med tiden påtager sig mere og mere ansvar (Laub, 2012). Trods de ældre ikke er fysisk aktive i idrætsforeningerne mere, føler de stadig en stor tilknytning til deres idrætsforening gennem deres virke i de frivillige poster (Laub, 2012).

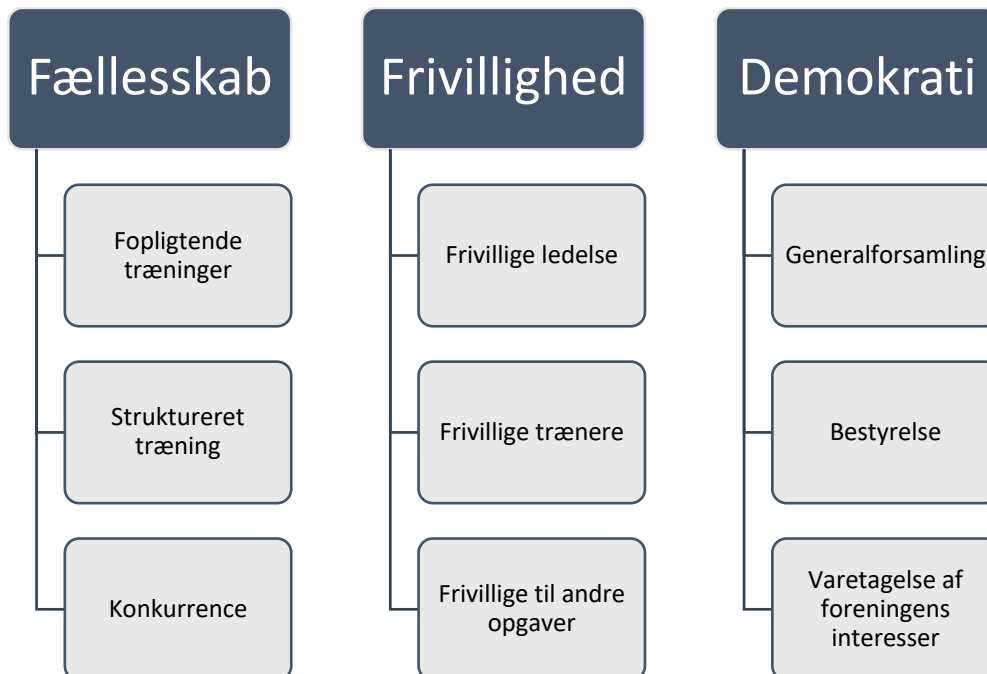
2.1.3.3 Demokrati

Som tidligere nævnt tillægges demokratiet stor vigtighed i foreningslivet og dette er ikke en undtagelse i idrætsforeningerne (Gundelach & Torpe, 2004). Idrætsforeningerne bygger på en repræsentativ demokratisk skabelon (DGI, 2019c; Elmose-Østerlund et al., 2017; Gundelach & Torpe, 2004; Jensen, 2006). Det vil sige at møder man op til generalforsamling, har man en stemme der høres. Det er den årlige generalforsamling, der er øverste myndighed og her er der mulighed for at tage presserende sager op og sammensætte bestyrelsen. Så møder man op, har man mulighed for at være med til at vælge nogle ind i bestyrelsen. Det er så bestyrelsens opgave at varetage medlemmernes interesser, mål og sørge for at idrætsforeningens mål stemmer overens med medlemmernes interesser (Heinemann, 1986). Det er også i denne proces, at en enighed findes i idrætsforeningens kapital.

Der er dog noget der tyder på, at dette er et idealiseret billede (Østerlund, 2013). I ren praksis er der flere undersøgelser, der har vist at kun op imod en femtedel af en idrætsforenings medlemmer kommer til generalforsamlinger. Derfor vil det ofte være en inkarneret kerne, der afgøre mange af idrætsforeningens udfordringer eller fremtidige mål.

2.1.4 Idrætsforeningsorganisering

Værdierne kommer til udtryk, i måden idrætsforeningerne organiserer deres idrætter på. Rent praktisk organiserer de fleste danske idrætsforeninger deres aktiviteter på næsten samme måde. Medlemmerne betaler ofte for at blive en del af idrætsforeningen og bliver officielt indmeldt (DGI, 2019c). De fleste idrætsforeningers aktiviteter udbyder to ugentlige træninger, samt for mange, en form for konkurrence/kamp i weekenden. Her kommer det forpligtende fællesskab hurtigt til syne og der er en forventning om, at medlemmerne møder op hver gang (Østerlund, 2009). Foruden den faste træningsform, styres træningerne af en træner eller instruktør, hvis opgave det er at planlægge og styre træningerne (Ibsen, 2017; Pilgaard, 2018). Tre ud af fire idrætsforeninger har med en form for konkurrence at gøre (Ibsen & Seippel, 2010). Derfor er de forskellige hold i idrætsforeningerne også delt op efter niveau. Dette sikrer både at der mødes, for så muligt, jævnbyrdige hold og at der ikke er for mange på holdene, samt at udviklingsniveauet passer tilnærmelsesvis. Specielt i sportsgrene med faste positioner på banen, kan antal være et problem, da der oftest kun er en spiller per position. Niveau opdelingen er også med til at hjælpe træneren, da denne hovedsageligt træner holdet i samme øvelser og ikke den individuelle spiller i dennes specifikke egen udvikling (Ibsen, 2017; Pilgaard, 2018).

Figur 1. De tre værdier for Dansk foreningsidræt, samt hvordan disse kommer til udtryk rent praktisk og organisatorisk.

2.2 Gadeidræt

Som modsvar til den danske foreningsmodel hvor mange unge ikke ser sig selv passe ind, er en modkultur opstået. Men hvad er gadeidræt helt præcist? Og hvad indebærer det? Følgende afsnit søger at skabe et overblik over gadeidræt som begreb, ved først at definere gadeidrætsbegrebet, for så herefter at konkretisere hvad der er gadeidræt. Videre uddybes hvordan gadeidrætten organiseres. Sidst uddybes de fire gadeidrætter, der tages udgangspunkt i.

2.2.1 Definition af gadeidræt

Gadeidræt kan være vanskeligt at definere og en overordnet accepteret dansk definition findes ikke på nuværende tidspunkt (Asserhøj, 2017). DGI definerer begrebet på deres hjemmeside om gadeidræt, som helt enkelt værende *'idræt på gadeplan'* (DGI, 2019a). Denne løse fortolkning vækker dog hurtigt en række tanker og spørgsmål om hvilke idrætter der så indgår i gadeidræts begrebet. Er løb, en cykeltur eller et spil badminton på byens torv så også gældende som gadeidræt? og vil gadeidrætter som skateboard og parkour ikke være gadeidræt hvis det gøres indendørs?

Trods den manglende accepterede definition på gadeidræt i Danmark er flere kommet med et bud på hvordan de hver især tolker og definerer gadeidrætten. Asserhøj (2017) skriver i danskernes gadeidrætsvaner, at gadeidræt hidtil har været kendetegnet ved uformelle fællesskaber og fraværet af formel organisering (Asserhøj, 2017). Dette bringer os et skridt tættere på hvad gadeidrætten indebærer. Ved disse kendetegn falder de traditionelle idrætsforeninger fra, da de vægter det forpligtende fælleskab højt og i reglen er formelt organiseret med faste træningstidspunkter, hold og en ledende bestyrelse (Jf. 2.1.3). National platform for gadeidræt giver også deres bud på en lidt dybere definitionen af gadeidrætten.

"Gadeidræt er idræt, som oftest dyrkes på gadeplan (...) i selvorganiserede, uformelle, sociale og fleksible praksisfællesskaber (...). Bestyrelsen er ofte skiftet ud med en uformel gruppe af initiativtagere, og trænerne med frivillige inspiratorer (...). Gadeidræt er kendetegnet ved en høj grad af initiativ, kreativitet og gør det selv-mentalitet blandt udøverne (...)

(National Platform For Gadeidræt, 2019).

Med denne definition snævres feltet ind for gadeidrætsbegrebet.

DGI med deres ellers meget åbne definition af gadeidræt på deres hjemmeside, har i 2015 lavet en strategi for deres fremtidige arbejde med gadeidrætten frem mod 2020, hvori de har et lidt mere konkret billede af gadeidrætten. Her beskriver DGI Underground (2015), som er forfatterne på strategien, hvad gadeidrætten er for en størrelse. De skriver at gadeidræt ofte forbindes med en modkultur og har et element af at være subkulturel og selvorganiseret (DGI Underground, 2015). Yderligere skriver de, at den subkulturelle gadeidræt typisk bliver til i ”*små spontane grupper, som samles omkring en aktivitet, de brænder for*” (DGI Underground, 2015, s. 7).

En definition der favner mange af de ovenstående kriterier og kendetegn ved gadeidrætten, findes i kampen om gadeidrætten fra 2017 af Larsen og Jensen. De mener, at gadeidrætten kan være problematisk at forstå udelukkende som modkulturel, da store dele af gadeidrætten er organiseret og endda kommerciel (Larsen & Jensen, 2017). De er dog nået frem til fem punkter, der kan hjælpe med at afgrænse gadeidrætten fra anden idræt. Aktiviteter der befinder sig i gadeidrætskategorien, kan ifølge Larsen og Jensen (2017) afgrænses til aktiviteter, der:

1. *aktivt og ofte kreativt bruger byens rum,*
2. *finder sted i mere eller mindre uformelle, sociale og fleksible praksis- fællesskaber med en unik samværs- og læringskultur, der adskiller dem fra den traditionelle foreningsidræt,*
3. *indbefatter visse livsstils- og identitetsmæssige aspekter (særligt sprogbrug, beklædning og symboler),*
4. *i høj grad gør brug af sociale medier til kommunikation,*
5. *i særlig grad henvender sig til børn og unge.*

(Larsen & Jensen, 2017, s. 161)

Denne definition spænder bredt og punkterne ville enkeltstående ikke afgøre, om en idræt er gadeidræt eller ej, men kombinationen vil give et godt billede af, hvorvidt idrætten er af gadekarakter. Indeværende speciale erklærer sig ikke uenig i National platform for gadeidræt og DGI Undergrounds definitioner, men ligger sig mest op af Larsen og Jensens (2017) definition på hvad gadeidrætterne skal indeholde for at kategorisere sig som værende af gadeidrætskarakter.

2.2.2 Former for gadeidræt

Med definitionen vides nu hvilke karaktertræk en gadeidræt kan indeholde, men hvilke idrætsgrene anses så som gadeidræt? DGI, DGI Underground (2015), National platform for gadeidræt og Larsen og Jensen (2017) er alle enige om, at gadeidrætten oprinder to steder fra. Det ene oprindelsessted er idrætter, der er vokset ud af gaden og byens rum, såsom skateboard og parkour, hvor det andet er idrætter, der udspringer af allerede eksisterende idrætter, trukket over i byens rum og ud af deres ellers normalt organiserede struktur og vaner, såsom street soccer og street basket (DGI, 2019a; DGI Underground, 2015; Larsen & Jensen, 2017; National Platform For Gadeidræt, 2019).

Videre kan gadeidræt deles i to overordnede kategorier, den klassiske subkulturelle gadeidræt og den mainstream gadeidræt (DGI Underground, 2015). Den klassiske subkulturelle gadeidræt er kendetegnet ved, at den har en stærk subkultur omkring sig. DGI Underground (2015) beskriver det således:

”Omgangsformen, bevægelseskulturen og træningsformen kendetegner den subkulturelle gadeidræt ved at være fleksibel og fokuseret på personlig fremstilling”

(DGI Underground, 2015, s. 6)

Videre beskriver Fehsenfeld et al. (2013) det som en kultur, der står udenfor og i opposition til det etablerede, værende den traditionelle foreningsstruktur (Fehsenfeld, M., Mindegaard, P., & Ibsen, 2013). Oprindeligt er gadeidrættens subkultur kendetegnet ved at være anarkistisk, antiautoritær, spontant kreativ og være et frirum fra normerne, traditionerne, reglerne og de love, der definerer den etablerede foreningsstruktur (Fehsenfeld, M., Mindegaard, P., & Ibsen, 2013).

Mainstream gadeidræt er inspireret af den subkulturelle gadeidræt. Her er der tale om mainstream idrætter, der rykker ud på gaden og sætter street foran aktiviteten og låner enkelte elementer fra den klassiske subkulturelle gadeidræt, men stadig bibeholder mange af de organisatoriske dele og underliggende værdier fra foreningsidrætten (DGI, 2019a; DGI Underground, 2015).

I nedenstående tabel er eksempler på gadeidrætter i begge kategorier. Her står de som de overordnet er, men de kan befinde sig i begge kategorier, da de kan udøves på begge måder. Eksempelvis kan et

skateboard anvendes som et simpelt transportmiddel, men også som en subkulturel gadeidræt. Deres placering i skemaet er baseret på den anvendte litteratur omhandlende gadeidræt.

Former for Gadeidræt	
Klassisk subkulturel gadeidræt	Skateboard (DGI Underground 2015) Parkour (DGI Underground 2015) (Larsen 2014) BMX (DGI Underground 2015) Street soccer (DGI Underground 2015) Street basket (Veiyra 2016) (oates 2017). Panna (DGI, 2019b) Freestyle fodbold (DGI, 2019b; WFFA, 2019b)
Mainstream gadeidræt	Street handball (DGI Underground 2015) Street tennis (DGI Underground 2015)
Andre ikke-placerede gadeidrætter	Street Hockey (National Platform For Gadeidræt, 2019) Street yoga (National Platform For Gadeidræt, 2019) Street fit/chalestenics (National Platform For Gadeidræt, 2019) Rulleskøjter (National Platform For Gadeidræt, 2019) Løbehjul (National Platform For Gadeidræt, 2019) Street dance/ breakdance/ hip hop (National Platform For Gadeidræt, 2019)

Figur 2. Forskellige former for gadeidræt og deres placering i gadeidrætsfeltet.

2.2.2.1 Specialets valgte gadeidrætter

Skateboard

Skateboard startede i 1950'erne med surfere i Californien, der manglede et supplement til deres surf, når der ingen vind og bølger var. Det byggede nogle boards af hajformede planker og skruede rulleskøjtehjul under i hver ende og begyndte på at 'sidewalk' surfe på fortovene. De moderne skateboards som vi kender dem i dag, kom i butikkerne i 1960'erne og i 1970'erne udviklede det sig til en todimensionel version, da tomme svømmebassiner blev taget i brug og blev en af mange arenaer for skateboards udvikling. Op igennem 1980'erne og videre til i dag, har skateboard udviklet sig at blive en verdensomspændende ungdomskultur, både for amatøren, fritidsentusiasten og

elitesportsudøveren. I 1990'erne kom ramperne til og det mere professionaliserede udtryk blev dominerende (Donnelly, 2008).

Indenfor skateboard er der to overordnede retninger; street og transition. Street-retningen foregår i byens rum, hvor alt kan bruges som forhindringer eksempelvis trapper, skrå overflader, rails, osv. Transition-retningen er alt med kurvede ramper, såsom stilarter som Bowl, Vert og Pool skating (Donnelly, 2008).

I Danmark blev skateboarding ulovligt på offentlige veje og pladser med færdselslovens paragraf 118, i 1978 (Larsen & Jensen, 2017). I dag er loven lavet lidt om. Skateboard omtales nu som rullebræt og i færdselslovens paragraf 6 styk 3 står der skrevet:

Der må ikke på vej køres på rullebræt (...)

(Retsinformation.dk, 2019)

Så en udvikling er der sket, da offentlige pladser nu ikke er ulovlige at køre på skateboard på og flere og flere offentlige skateparker skyder op i de danske byer. Skateboarding har dog i mange år, stået uden for den konventionelle sport. Dette kan også være en af forklaringerne på hvorfor denne er blevet anset som en subkulturel idræt (Atencio, Beal, & Wilson, 2009).

Strukturen i skateboard er bygget anderledes op end anden konventionel sport. I skateboard har aktørerne kontrollen. Der er ingen bestyrelse og trænere der bestemmer reglerne og bestemmer hvad de skal når de skater. Her har de komplet frihed over hvor meget, hvor længe og hvor de træner. De kan udvikle sig i eget tempo og være kreative i deres sport (Atencio et al., 2009; Beal, Weidman, & Lisa, 2003). Konkurrence spiller også en mindre rolle i skateboard end i konventionel sport. Den gængse skater, bruger mere energi på egen udvikling end at tænke på at slå andre i skateboard, der er dog selvfølgelig et højt fokus på konkurrence for eliteskateren, men her tænkes der også i høj grad på at udvikle sporten (Atencio et al., 2009; Beal et al., 2003). Skateboard bliver for mange af dens aktører en livsstil frem for bare at være en sport, de går til, eller bruger deres fritid på, derfor bliver det for mange af aktørende en måde at udtrykke sig på (Atencio et al., 2009; Beal et al., 2003; Donnelly, 2008). I samme tråd anser mange skateboardere sig også som værende mere kreativ end folk fra konventionel sport, da de frit bruger byens rum som arena for deres sport (Beal et al., 2003).

Street basket

Street basket er en af de gadeidrætter der udspringer fra en traditionel idrætsgren, men har en subkulturel gadeidrætskultur omkring sig (DGI Underground, 2015). Sporten stammer fra de belastede bydele i det afroamerikanske samfund i USA og har en historie der går helt tilbage til omkring 1930'erne. Her har det været en måde at udtrykke sig på og gennem sporten komme ud af ghettoen (Oates, 2017; Vieyra, 2016).

Street basketball spilles i det urbane miljø og er kendetegnet ved at være selvorganiseret og uden for foreninger. Kampe og træninger opstår fra dag til dag og er af uforpligtende karakter, uden trænere og niveauinddelinger. Der spilles som regel tre mod tre på en eller to kurve, med fleksible regler der aftales af spillerne på banen, da der ingen dommer er (Vieyra, 2016). Modsat traditionel basketball spilles der i street basket uden formelle spilsystemer, da der er et øget fokus på en-mod-en dueller og de individuelle præstationer (Oates, 2017). Det betyder ikke, at det ikke er vigtigt at vinde som hold, det kommer bare i anden række. Lignende vægtes en god og spændene kamp højere end selve resultatet. Derfor må spillerne være originale og kreative i deres spil, for at opnå anerkendelse. Fællesskabet opstår i stedet omkring spillet, subkulturen og udenfor banen. Her er det interessen for street basket, der binder udøverne sammen og ikke det at være indbyrdes afhængig på banen, som det oftest er i foreningsbasket (Vieyra, 2016). I denne mere løsslupne form for basket, er det oftest de erfarne spillere der tager hånd om de nye uerfarne og nytilkomne spillere som en slags mentorer. Alle er velkomne, så længe de ikke bryder de indforståede regler omkring banen og spillet, og deler interessen for street basket (Oates, 2017).

Parkour

Parkour har sine rødder i de franske forstæder. Sporten udspringer af bevægelsesglade unge der er vokset op med stor påvirkning af patriarkalske og militære værdier fra deres fædre. De unge har så videreudviklet deres fysiske udfoldelser til at bruge byens rum og skovene omkring dem til fysiske og mentale udfordringer. Parkour som begreb stammer fra det franske ord *parcour*, som stammer fra et fransk forhindringsløb, *Parcours du combattant*, som er en videreudvikling på et træningssystem kaldet *Méthode Naturelle*, som indbefattede løb i forskellige landskaber med et element af forcering af varierende objekter (Larsen, 2014).

Sporten begyndte at se sit lys i Danmark omkring 2003-2004 (Larsen, 2014). En flok danske unge blev inspireret af sporten, gennem sociale medier og tv og begyndte at udfordre sig selv med parkour. Danske online Communities opstod hurtigt og de unge kunne nu dele deres træning og udvikling med hinanden på tværs af byerne (Larsen, 2014). I den danske parkours spæde start, var sporten udelukkende selvorganiseret, men parkour udviklede sig hurtigt til for mange, at blive en organiseret sport, med foreninger, indendørs træningshaller og offentlige støttekroner (Larsen, 2014). Denne udvikling er sket i kræft af mange selvorganiserede parkourgruppers ønske om hel årlige træningsfaciliteter og faste mødesteder (Larsen, 2014). Parkour demonstrerer dog stadig en kropslig aktivitet der ikke behøver at lade sig begrænse af indrettede faciliteter i idrætshaller, skolegårde og opsatte parkour faciliteter. Byens rum er stadig en platform parkour bruger til at lege og udfolde sig kropsligt. Den danske parkour består af begge fragmenteringer, den formelle organiserede og den selvorganiserede frie parkour og de lever begge i bedste velgående (Larsen, 2014).

Parkour anses som subkulturel gadeidræt i Danmark, da den ligesom skateboard har et stort element af subkultur (Larsen, 2014; Larsen & Jensen, 2017). Udøverne i parkour følger ikke byens normale scenografi for bevægelse, men bruger byen som udfoldelsesplatform og bevæger sig på tværs og i komplicerede mønstre. De anvender alternativ kontakt med mure, bænke, gelændere og kan bevæge sig overalt i byens rum og bryder med den gængse opfattelse af idrættens rum og rammer og bliver mere en bevægelseskunst end en sport (Aggerholm & Højbjerg Larsen, 2017; Larsen, 2014). Parkour anvender byens rum på en udforskende måde uden regler og behovet for konkurrence (Aggerholm & Højbjerg Larsen, 2017; Larsen, 2014). Det handler mere om den kreative udfoldelse og om at have syn for den næste udfordring i sin selvudvikling. Trods det store fokus på den personlige udvikling og fremstilling, er fællesskabet mellem udøverne stort. Udøverne støtter og udfordrer hinanden og på den måde udvikler de sig selv og parkour, i flok (Larsen, 2014; Larsen & Jensen, 2017).

Freestyle fodbold

Freestyle fodbold kan helt kort defineres som kunsten at lave tricks med en fodbold. Freestyle fodbold sidestilles i Danmark og mange andre steder i verden med street soccer og panna (DGI, 2019b). Det vides ikke præcis hvornår sporten startede, men den er for mange blevet en måde at udtrykke sig på og en livsstil (WFFA, 2019b). Freestyle fodbold udspringer af det klassiske fodboldspil og er kommet frem i lyset af store kendte fodboldspillere der begyndte at lave tricks med en fodbold, samt virksomheders brug af disse fodboldspillere i reklamer og markedsføring. På denne måde er freestyle

fodbold kommet frem i lyset og blevet almen kendt (WFFA, 2019b). Den første store turnering blev afholdt i 2008 af RedBull og hed RedBull street style (WFFA, 2019b). På europæisk konkurrenceplan er Freestyle fodbold en del af European street cup, som er en europæisk turnering indeholdende både freestyle fodbold, panna og 4 vs 4 (street soccer) (DGI, 2019b).

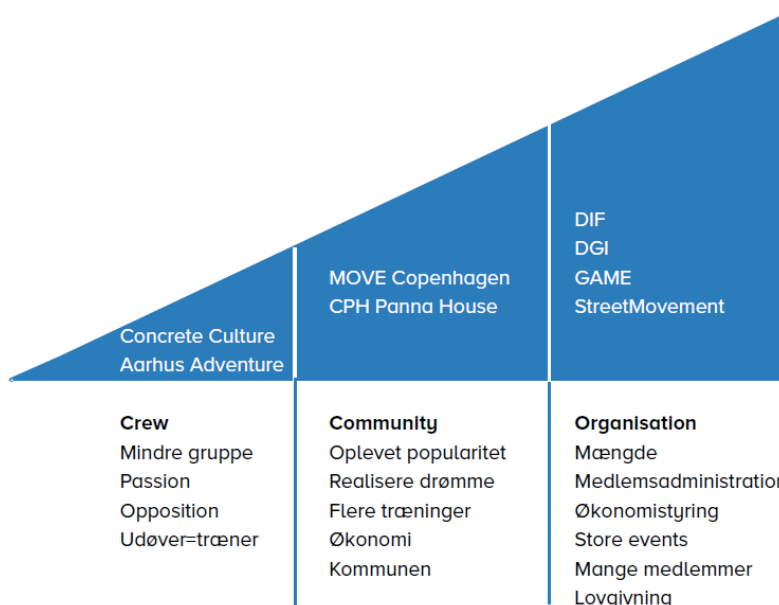
Som freestylefodboldspiller kan man selv skabe sin egen stil. Det er valgfrit om udøveren vil fokusere på tricks kun med hovedet, eller siddende tricks, tricks kun med fødderne osv. Derfor er kreativitet også en stor del af sporten. Det handler om at skabe sin egen stil og udvikle nye tricks og kombinationer af tricks (WFFA, 2019a).

Under en konkurrence dømmes der på sværhedsgrad af tricksende, diversitet, altså at man kommer rundt omkring de forskellige tricks, så både med hoved, fødder, siddende og så videre, originalitet, udførelse af tricksende og sidst kontrol (WFFA, 2019a). De forskellige tricks og kombinationer giver ikke et forudbestemt antal point, men er en vurdering fra gang til gang af den individuelle dommer (WFFA, 2019a).

Freestyle fodbold vurderes i indeværende speciale som værende en gadeidræt af klassisk subkulturel karakter, da den sidestilles med street soccer og samtidig bærer præg af Larsen og Jensen (2014) kendetegn for gadeidræt og Fehsenfeld et al. (2013) definition af en subkulturel gadeidræt (Fehsenfeld, M., Mindegaard, P., & Ibsen, 2013; Larsen & Jensen, 2017).

2.2.3 Organisering af gadeidræt

Med flere former for gadeidræt, er der som selvfølgelig også flere forskellige måder gadeidrætten organiserer sig på. DGI Underground (2015) har givet deres bud på hvordan en inddeling af organiseringsformerne kan se ud. I Figur 3 ses det at DGI har inddelt organiseringen i tre overordnede kategorier.

Figur 3. Illustration af de tre organiseringsopdelinger (DGI Underground, 2015, s. 7)

Et crew er som oftest en lille organisk gruppe, som agerer ansigt-til-ansigt og som drives af et væld af ideer, venskab og passion (DGI Underground, 2015). Hvis et crew ønsker at ekspandere ved eksempelvis lokaler eller flere træninger samtidig og dermed giver et ansvar for dette og breder dette ansvar ud til en række udøvere, omtales denne gruppe som et community. Her er der en større grad af struktur inde over gadeidrættens, da der her kommer økonomi, træninger, og kommunen ind over (DGI Underground, 2015). Sidst er der hvad man vil kalde en veletableret organisation. Organisationen har aktører med mangeårig historie, samt en omfattende økonomi og indflydelse (DGI Underground, 2015). DGI Underground (2015) tilføjer yderligere at alle tre typer af organisering både kan være virksomhed, forening, uregistreret eller kommunalt forankret.

Denne deling af det organiseringsmæssige skal dog ses i lyset af at DGI, som har lavet opdelingen, selv er en organisation og derfor er mange menige aktører ikke nødvendigvis enige med denne opdeling, da meget af det den store organisation indeholder, eksempelvis medlemsadministration, og lovgivning, ikke passer ind i gadeidrætsdefinitionen.

3.0 Videnskabsteori

I følgende kapitel præsenteres specialets videnskabsteoretiske ståsted, samt ontologiske og epistemologiske overvejelser.

Videnskabsteori kan anskues som værende en filosofisk disciplin, der beskæftiger sig med viden og videnskab. Denne skal give et indblik i, hvad der ligger til grund for de valgte metoder, der bruges til at undersøge specialets valgte fænomen (Holm, 2015). Der findes en række forskellige forskningsparadigmer og dermed findes der også en række forskellige syn på spørgsmålet om hvad verden, væren og viden er (Holm, 2015). Et paradigme kan ses som en tænkemåde i relation til de videnskabsteoretiske begreber ontologi, epistemologi og metode som skildrer en bestemt forskningstradition (Holm, 2015). Da indeværende speciale ønsker at finde frem til gadeidrættens værdier gennem gadeidrætsaktørende selv, for derefter at finde ud af om disse værdier passer ind i en dansk idrætsforeningsmodel, er udgangspunktet for foreliggende speciale et fænomenologisk hermeneutisk forskningsparadigme. Dermed behandles ontologi, epistemologi og metode med afsæt i normerne inden for fænomenologien og hermeneutikken.

3.1 Ontologi

Ontologi er kort sagt antagelser om, hvordan virkeligheden er. Indeværende speciale har en socialkonstruktionistisk ontologi og anskuer dermed virkeligheden som værende socialt konstrueret, hvor fænomenet kun eksistere i kraft af relationer (Gergen, 1985; Nightingale & Cromby, 2002). Med andre ord er virkeligheden skabt af social aktivitet og vores subjektive forståelse af verden er socialt konstrueret. Specialet tager dog ikke et radikalt synspunkt i socialkonstruktionismen, da der skelnes mellem sociale aktiviteter og de ikke menneskeskabte naturprocesser (Holm, 2015). Det vil eksempelvis sige at specialet anser skateboard og street basket som socialt konstrueret, da dette vil opholde med at eksistere hvis vi som mennesker, var ligeglade med dem og glemte dem, men at eksempelvis menneskets fordøjelsessystem stadig vil have dennes funktion og eksistens, selvom vi som mennesker var ligeglade med det og ikke havde kendskab til det. Socialkonstruktionismen passer særlig godt på indeværende speciale, da det er individets forståelse skabt socialt, individet skal udtale sig om. Individet skal udtale sig om hele feltet og dennes viden og udtalelser findes repræsentabel, da denne er en del af det socialt skabte felt.

3.2 Epistemologi

Epistemologi kan beskrives som: ”*antagelser omkring, hvad vi er i stand til at vide, og hvordan vi kan vide det*” (Brinkmann & Tanggaard, 2015).

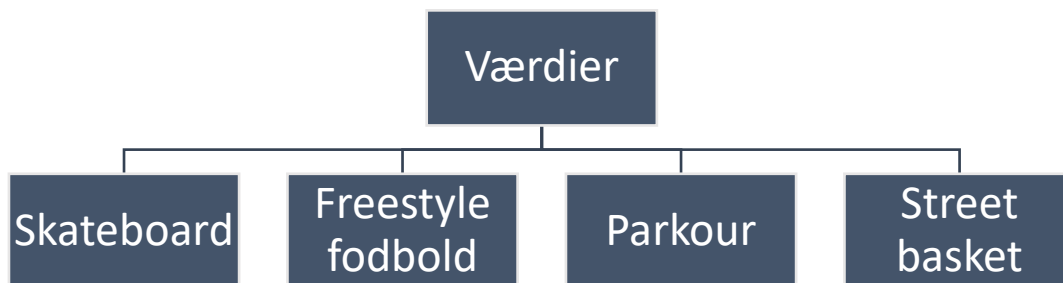
I indeværende speciale interviews der med åbent sind gennem fænomenologisk semi-strukturerede interviews og siden tolkes der på selvsamme interviews med forskers egen nysgerrighed og viden, for at opnå en forståelse for hvorvidt informanternes forståelse af gadeidrættens værdier, kan forenes med den danske idrætsforeningsmodel. Der søges at skabe en forståelse for informanternes livsverden, men der anerkendes også at informantens viden opnået gennem sociale interaktioner baseret på informantens subjektive oplevelser, ikke er mulig, da der ikke kan opnås en objektiv viden om virkeligheden (Kvale & Brinkmann, 2009). Derfor tolkes der på informanternes udsagn for at kunne tilpasse deres virkelighed til forskers, for derigennem skabe meningsindhold. Altså er det forskerens egen forståelse af verden der kommer til udtryk (Kvale & Brinkmann, 2009). Derfor er specialets epistemologiske ståsted en subjektiv videnskabelig tilgang (Kvale & Brinkmann, 2009).

4.0 Metode

I følgende afsnit vil specialets metodiske valg og baggrunden for disse præsenteres. Ydermere præsenteres specialets overvejelser omkring studiedesign og empiriindsamling, som har til formål at besvare specialets problemformulering.

4.1 Forskningsdesign

Der anvendes et multi-casesdesign, da der ønskes indblik i gadeidrættens værdier som fænomen. Hver enkelt case (gadeidræt) databearbejdes hver for sig, men efterfølgende anvendes disse også til at bidrage til en samlet bevarelse af projektets overordnede tema. Undersøgelsen følger samtidig replikationslogikken i et multi-casesdesign, hvilket vil sige at undersøgelsesdesignet tager udgangspunkt i forud indsamlet teori omkring det givne emne (Thisted, 2010). Herved følges et relevanskriterium også, hvilket betyder, at informanterne skal være relevante for en dybdegående udforskning af problemstillingen (Thisted, 2010). Dette betyder at en nuanceret fremstilling af den undersøgte problemstilling bliver mulig (Thisted, 2010).

Figur 4. illustration af undersøgelsens valgte cases

4.2 Undersøgelsens opbygning

Til at besvare indeværende speciales problemformulering, er empiri omhandlende den danske idrætsforeningsmodel indsamlet gennem en hermeneutisk analyse af litteratur omhandlende det danske idrætsforeningsliv. Empiri omhandlende gadeidrættens værdier er indsamlet gennem fire semistrukturerede fænomenologiske interviews. Interviewsene er lavet på fire forskellige

gadeidrætter der alle har afsæt i den subkulturelle gadeidræt. Efterfølgende er alle interviews analyseret med Interpretative Phenomenological Analysis (IPA) og herefter holdt op imod den danske foreningsmodel og dennes værdier. I følgende afsnit uddybes baggrunden og udførelsen af nævnte metoder.

4.3 Hermeneutisk analyse af den danske idrætsforeningsmodel

For at forstå den danske foreningsstrukturs værdier, bruges en hermeneutisk analyse til at dykke ned i litteraturen omkring den danske foreningsstruktur. Ifølge Schleiermacher, en af hermeneutikkens forfædre er der to former for analyse i hermeneutikken, den grammatiske og den psykologiske (Holm, 2015). Den grammatiske analyse tager udgangspunkt i, at tekster fra samme kulturområde og samtidig, ses i lyset af hinanden (Holm, 2015). Den psykologiske søger at forstå teksten ud fra forfatterens forestillinger og tanker (Holm, 2015). Først når man anvender begge analyser, forstår man til fulde teksten. Når tekster analyseres på denne måde, kan vi kun forstå ord og sætninger ud fra tekstens helhed. Teksten kan samtidig kun forstås ud fra hele værket og værket kan kun forstås ud fra forfatteren og forfattere skal ses ud fra samfundstiden. Omvendt forstår vi kun samfundets relevans ud fra forfatteren, forfatteren ud fra værket og værket ud fra teksterne. Dermed skal forståelsen ses cirkulær, altså at heleden findes ud fra delene og delene findes ud fra helheden. Dette kendes også bedre som den hermeneutiske cirkel (Holm, 2015).

4.4 Inkluderingskriterier

Informanterne til de fire semi-strukturerede fænomenologiske interview skulle være over 18 år af praktiske og etiske årsager. Det er essentielt for undersøgelsen at informanterne ikke kun er en del af en forening i den givne gadeidræt. Derfor er det et ekskluderingskriterie hvis de i deres gadeidræt kun er involveret i dansk foreningsstruktur. Det er samtidig også vigtigt at informanterne har været i deres givne gadeidræt i en årrække på over tre år og er en integreret del af det miljø de omgiver sig med. Derfor er prominente informanter i gadeidrætten søgt. De tre års erfaring har afsæt i Schroeders (2010) estimering på hvor lang tid det tager, før en kultur og herunder værdier, er en integreret del af en gruppe (Schroeder, 2010).

4.5 Udvælgelse og rekruttering af informanter

For at finde frem til informanter er en kontakt i DGI gadeidræt brugt, der har kendskab til den nordjyske gadeidræt og dennes aktører, samtidig er egne kontakter i gadeidrætten og deres kontakter anvendt til eksempelvis at finde aktører i Aarhus.

En standard mail blev skrevet, der kort forklarer specialets formål og informantens rolle heri (se bilag 1). I mailen er der lagt vægt på at det kan tilpasses informantens daglige skema for at øge chancen for deltagelse.

4.6 Beskrivelse af informanter og valgte gadeidrætter

Informanterne i indeværende speciale blev valgt da de alle har mindst ni års erfaring i deres givne gadeidræt. De fire gadeidrætter er valgt ud fra at skulle befinde sig i kategorien med subkulturelle gadeidrætter, da det må formodes at disse repræsenterer gadeidrætter med et stærkt værdigrundlag. Havde en gadeidræt fra det mainstreamede felt været inddraget, ville der være chance for at foreningsværdierne var for store, da de mainstreamede gadeidrætter stadig bibeholder elementer af foreningsidrætten (Jf. 2.2.2). Skateboard og Parkour som gadeidrætter blev valgt, da de begge er idrætter, der er opstået i byens rum. Street basket og freestyle fodbold er valgt, da de er to gadeidrætter der stammer fra en traditionel idræt. Dermed er begge dele af den subkulturelle gadeidræt repræsenteret i indeværende speciale, da alle fire gadeidrætter regnes for at ligge i kategorien klassisk subkulturel gadeidræt. Dette er gjort da der tages højde for, at der muligvis kan være forskel på om idrætten har oprindelse i foreningslivet eller ej.

4.6.1 Skateboard

Søren Kirk Nielsen. 25 år og har skatet i 15 år og ligger i top-16 i Danmark.

4.6.2 Street basket

Josephine Kinnberg Gilbert. 31 år og har spillet basket i 17 år og street basket sideløbende i alle årene. Hun er samtidig medstifter af Concrete Culture der var en gadeidrætsorganisering der havde til formål at skaffe faciliteter til gadeidrætsudøvere i Aalborg.

4.6.3 Parkour

Moumen 'momo' Machlah. 22 år. Han har været i parkourmiljøet i 9 år og er chefinstruktør i Aarhus parkour og har dyrket parkour både i kraft af Aarhus parkour, men også privat.

4.6.4 Freestyle fodbold

Anders Borg Petersen. 25 år. Han har dyrket freestyle fodbold i 11 år og er fire gange Danmarksmester i henholdsvis 2008, 2014, 2015 og 2017 og har yderligere to europæiske titler.

4.7 Etiske overvejelser

Ved grundlæggende etisk problem ved kvalitativ forskning er, at det ofte omhandler menneskers personlige liv og erfaringer, som så placeres i en offentlig arena (Brinkmann & Tanggaard, 2015). Derfor blev informanten før interviewet orienteret yderligere om hvad interviewet omhandlede og formålet med interviewet. Derefter søgtes informantens samtykke til interview og optagelse heraf. Informanten var informeret om at de til enhver tid kunne trække sig fra interviewet hvis dette fandtes nødvendigt (Brinkmann & Tanggaard, 2015).

Sidst er der også taget højde for egne værdimæssige holdninger og fordomme, da disse kan påvirke forskningen og påvirke om man er uafhængig af eget felt. Det søges hermed igennem hele undersøgelsen at være reflektiv, så der konstant tages højde for egne værdimæssige holdninger og fordomme (Brinkmann & Tanggaard, 2015).

4.8 Fænomenologisk semistruktureret interview

Undersøgelsens interview er indsamlet gennem fire interviews med en fænomenologisk semistruktureret tilgang. At interviewet er fænomenologisk, betyder at der er fokus på informantens oplevede livsverden (Kvale & Brinkmann, 2009). Når der arbejdes fænomenologisk, søger man beskrivelser frem for forklaringer, derfor skal alle udsagn behandles åbent og undersøgers egen forforståelse skal søges suspenderet, ved at gå nysgerrigt og naivt til værks (Kvale & Brinkmann, 2009).

For at højne kvaliteten i de fænomenologiske interviews anvendtes Spinellis tre regler; parantesreglen, beskrivelsesreglen og horisontaliseringsreglen (Brinkmann & Tanggaard, 2015), sammen med Kvale og Brinkmann's begreb; bevidst naivitet (Kvale & Brinkmann, 2009), der vil sige at man går nysgerrigt og åbent til informantens udtalte fænomener.

Den semi-strukturerede tilgang betød, at der var en løsere interviewguide med emner og eksempler på spørgsmål og emner, der kunne støttes op ad. Dette betød at informanterne var medstyrende i interviewets retning. Det resulterede i at undersøger kan berøre bestemte emner, samtidig med at der tages udgangspunkt i informantens livsverden (Jf afsnit 4.10) (Kvale & Brinkmann, 2009).

4.9 Opbygning af interview

Interviewet i indeværende speciale er opbygget af tre faser: den indledende fase, hovedfasen og den afsluttende fase (Launsø & Rieper, 2005). I den indledende fase søges det at skabe en god kontakt til informanten for at løsne op for stemningen, så informanten følte sig mere tilpas i interviewet. Dette skete gennem uformel small talk og ikke undersøgelses relevante spørgsmål (Kvale & Brinkmann, 2009). Herefter defineredes undersøgelsens formål og præmisser for informanten. Informanten blev oplyst om at interviewet blev optaget, for videre at blive transskriberet til anvendelse i specialet. Der blev samtidig gjort opmærksom på, at informanten kunne trække sig til hver en tid i løbet af interviewet. Sidst i denne fase søgtes informantens mundtlige samtykke til præmisserne og formålet med interviewet. Samtykket blev i alle tilfælde givet til interviewet.

Anden fase også kaldet hovedfasen, indebar selve interviewet. Her blev den udarbejdede interviewguide anvendt for at belyse interessante emner og spørgsmål, relevant for specialets problemformulering.

I sidste og afsluttende fase af interviewet blev der lagt op til at informanten kunne tilføje noget, hvis denne fandt det vigtigt eller relevant. Efter lydoptagelserne var der en uformel snak med informanten for at afslutte godt. Der blev sidst hørt om informanten måtte kontaktes i forbindelse med uddybende spørgsmål til interviewet.

4.10 Interviewguide

Interviewguidens formål var at sikre besvarelsen af specialets problemformulering blev opnået. Interviewguiden ses i bilag 2.

Guiden bestod af en åbning en tredelt midte og sidst en afrunding. Midtens tredeling bestod af generel viden om den givne gadeidræt, et dybere lag af værdier i den givne gadeidræt og den givne gadeidræts fremtid og holdninger til en foreningsstruktursfremtid. Den semi-strukturerede guide sikrede at de ønskede emner blev belyst, samtidig med at der var plads til at informanten kunne ytre sig om hvad de fandt vigtigt. Der forsøgt aldrig at afbryde informanten, så de frit kunne fortælle og hvis de kom for langt fra det ønskede emne, fortalte de færdigt, før et nyt spørgsmål tættere på emnet blev stillet. Kom informanten ind på et emne der lå senere i interviewguiden end interviewet var nået til, fortsattes derfra og senere når det var passende fandtes der tilbage til nogle af de oversprungne spørgsmål.

Foruden de emne-specifikke spørgsmål i interviewguiden, brugtes også sonderende spørgsmål, til at uddybe og sætte eksempler på informantens svar og fortællinger (Launsø & Rieper, 2005). Eksempler på sonderende spørgsmål anvendt i interviewet er at finde i kolonnen i højre side af interviewguiden (se bilag 2).

4.11 Pilotinterview

Forud for de gældende, for undersøgelsen, interviews, udførtes et pilotinterview for at sikre kvaliteten i interviewguiden, samt at blive bekendt med interviewguiden og dens struktur. Pilotinterviewet blev foretaget på en person med anden idræt end gadeidræt. Dette var med henblik på stadig at have en idræt at snakke om, men ikke 'spilde' relevant empiri. Ingen ændringer blev foretaget i interviewguiden efter pilotinterview.

4.12 Analyse

Til at analysere specialets fænomenologiske semistrukturerede interviews anvendes Interpretative phenomenological analysis (IPA) (Smith & Osborn, 2003). IPA ligger sig mellem hermeneutikken og fænomenologien og fokuserer i detaljer på hvordan informanten oplever personlige og sociale fænomener ud fra informantens egne perspektiver, samt se oplevelsen ikke blot i lyset af sig selv, men den mening det har for informanten (Smith & Osborn, 2003). Denne tilgang til analysen åbner samtidig op for, at forskeren har en aktiv rolle i processen. Forskerens fortolkende rolle kommer til syne i den to-stadiesfortolkning der finder sted når der arbejdes med IPA (Smith & Osborn, 2003). Informanterne prøver at finde mening i dennes egen oplevede verden samtidig med at forskeren

prøver at finde mening i informanten, der prøver at finde mening i egen oplevede verden (Smith & Osborn, 2003). Her ses hvorledes IPA knytter sig til hermeneutikken og dens tolkende natur. Denne tolkning sker dog ud fra fænomenologiens principper, da der stadig tages udgangspunkt i informantens oplevede verden og oplevelse af sociale processer (Smith & Osborn, 2003).

Indeværende undersøgelse arbejder med fire informanter og her passer IPA godt da der som regel arbejdes med relativt små grupper af informanter, hvor der søges at finde frem til detaljeret data frem for forhastede generelle antagelser. Så der ligges større vægt på at gå i dybden i analysedelen i IPA (Smith & Osborn, 2003).

4.12.1 Transskribering

Ved samtlige fire interviews blev der foretaget en lydoptagelse, med formål til brug til transskribering. De fire interviews havde en varighed på henholdsvis 30.11 for street basket, 41.09 for parkour, 41.41 for freestyle fodbold og 44,59 for skateboard. Transskriberingen skete kort efter givne interview, dette påpeges også at være en fordel af Brinkmann & Tanggaard (2015), da interviewet så ligger klart i hukommelsen (Brinkmann & Tanggaard, 2015). Der er valgt at benytte meningstransskribering, da det ikke fandtes nødvendigt at have alle irrelevante fyldord såsom 'øhh', 'mhh' osv med i transskriberingen for at informantens pointer kom til syne. Nogle gange er disse medtaget, hvis de fandtes nødvendige for informantens svar. Alle transskriptioner kan ses i bilag 3, 4, 5 og 6.

4.12.2 kodning

Kodningen af specialets fire interviews foregik i overensstemmelse med IPA's fire trins tematiske analyse for hver interview. De fire trin beskrives af Smith og Osborn som:

Trin 1.

Læs og genlæs det transskriberede flere gange. Der skrives kommentarer i venstre-marginen om hvad der er interessant eller signifikant. Der tages udgangspunkt i informantens udsagn.

Trin 2.

Begyndende temaer noteres i højre-marginen og tidligere noter omskrives så de beskriver essensen af det givne tekststykke. Temaerne relateres ofte til noterne fra trin 1.

Trin 3.

Temaerne stilles op i kronologisk rækkefølge. Temarne revideres og sammenlignes, for derefter at blive stillet op i overordnede kategorier.

Trin 4.

De endelige temaer nedskrives og underbygges. De mest centrale og relevante temaer for problemstillingen udvælges og understøttes med citater fra transskriptionen.

(Smith & Osborn, 2003)

Til selve kodningen er NVivo12 anvendt. De fire transskriberede interview blev uploadet i NVivo12, for så derefter at blive gennemlæst og kodet, for sidst at finde temaer. I indeværende analyse blev trin 1 og 2 i Smith og Osborns analysemetode slået sammen. Hver gang noget interessant kom til syne fik de sit eget tema, hvis noget lignende blev fundet i gennemlæsningen, kom det under samme tema. Herefter blev nogle temaer slået sammen til kategorier eller delt og revurderet. Sidst er de temaer der fandtes mest relevante til besvarelse af indeværende problemformulering udvalgt. Alt i alt blev det til 336 koder og 31 temaer (se bilag 7).

4.13 Metodekritik

For at sikre kvaliteten i indeværende speciale er der taget højde for transparens, gyldighed og genkendelighed.

Transparens er essentiel for kvalitativ forskning. Genskabelsen af analysen kan være svær hvis ikke umulig at genskabe grundet den subjektive involvering fra forskeren (Brinkmann & Tanggaard, 2015). I kapitel fire omhandlende metode, søges det at imødekomme denne transparens ved udførligt at beskrive hvordan indeværende undersøgelse har fundet sted, samt en dokumentation af kodning af dokumenterne. Samtidig er alle transskriptioner tilgængelige i bilag 3, 4, 5 og 6. Hermed gives der mulighed for at læseren kan forholde sig kritisk til resultaterne, samt metoderne hvorpå resultaterne er fremkommet.

Når der snakkes om gyldighed menes der om undersøgelsen undersøger det tilsigtede (Brinkmann & Tanggaard, 2015). Det vurderes at specialets anvendte metoder, fænomenologisk semi-strukturerede interview og en hermeneutisk analyse af litteratur omhandlende idrætsforeninger, samt en IPA, har været egnet til besvarelse af indeværende problemformulering, da denne søgte at skabe en forståelse for gadeidrættens værdier og disses forenelighed med den danske idrætsforeningsmodel.

Da der ikke kan generaliseres indenfor kvalitativ forskning, anvendes i stedet begrebet genkendelighed (Brinkmann & Tanggaard, 2015). Specialet søger ikke at generalisere ud fra indeværende resultater i traditionel forstand, men søger at skabe en genkendelighed i forhold til gadeidrættens værdier i forhold til den danske idrætsforeningsmodel. Dermed bidrager specialet til viden om gadeidrætsfeltet og hvordan dette skal behandles i fremtiden.

Et kritikpunkt der er væsentligt, er dog at megen af den litteratur der omhandler gadeidræt er skrevet for eller af organisationer som DGI, Game og lignende og er dermed ikke forskningslitteratur. Dermed skal der tages forbehold for at denne litteratur kan være farvet af holdninger fra disse organisationer, da de i princippet frit kan komme med deres meninger og holdninger i litteraturen, uden reel begrundelse. Hermed falder troværdigheden af denne litteratur og derfor må der også tages forbehold for dette og have det i baghovedet når litteratur omhandlende gadeidræt læses. I tråd med dette findes ingen dybdegående litteratur på freestyle fodbold, derfor er beskrivelsen af denne hentet fra freestyle fodboldens egen internationale hjemmeside, hvormed denne også må forventes at være præget af bestemte holdninger.

5.0 Resultater

I følgende afsnit præsenteres gadeidrættens værdier, fundet gennem specialets semistrukturerede fænomenologiske interviews, med henholdsvis en aktør fra skateboard, parkour, street basket og freestyle fodbold.

5.1 Gadeidrættens værdier

Gennem specialets interviews er der fundet frem til fem gennemgående værdier for alle fire gadeidrætter og yderligere en for de gadeidrætter der er præget af at være individuelle og en for street basket der er holdbaseret. De syv værdier er henholdsvis socialt fællesskab, kreativitet, uforpligtende, ustruktureret, gør-det-selv mentalitet, identitet og åbenhed og vil blive præsenteret i de følgende afsnit.

5.2 Socialt fællesskab

Socialt fællesskab viste sig at være en essentiel del af gadeidrætten blandt alle fire informanter.

”fodbold er en holdsport og freestyle er meget individuelt, men fællesskabet er der stadig. Det er næsten det bedste ved freestyle. Jeg tror også det er derfor at der er mange der bliver i det. jeg ved også folk der egentlig stopper med at træne, de kommer stadig til vores møder og sådan noget på grund af fællesskabet.” (freestyle fodbold, L: 273)

Fællesskabets betydning i freestyle fodbold understreges yderligere i følgende citat omhandlende konkurrence.

” ... fællesskabet det kommer først. Altså der er aldrig nogle, du ved, sure tabere eller noget, selvom man jo selvfølgelig kan være skuffet og så videre, så er det jo altid, altså da jeg vandt for nogle år siden tror jeg Simon kom på anden eller tredje pladsen ikke, og så tog han med til Brasilien for egen regning for bare at tage med til, ja, og sådan noget. så der er aldrig noget, nej, det er ligesom fællesskabet først for det var jo også det der kom først før vi havde konkurrencer.” (freestyle fodbold, L: 427)

Skateboard ligger ligeledes stor vægt på fællesskabet.

*” ... man skater meget sammen og jo flere man er, jo sjovere er det at skate.”
(skateboard, L: 169)*

Som i freestyle kommer fællesskabet også før konkurrence. Til et spørgsmål omhandlende hvor konkurrencepræget skateboard er skaterne imellem, svares der:

”nej altså man er kammerater med sine konkurrenter, altså man snakker sammen selvom man, man klapper ad konkurrentens tricks som er bedre end en selvs. Altså man holder med hinanden kan man sige” (skateboard, L: 267)

Det at konkurrencerne elementet er underspillet i skateboarding understøttes også af (Beal et al., 2003), hvor hun gennem interviews af forskellige skatere også finder ud af at dem der går for meget op i konkurrencen og håner andre ved sejr, hurtigt falder uden for fællesskabet.

Fællesskabet binder sig ikke kun til de lokale udøvere. Det breder sig også skatere imellem i forskellige byer.

”jamen altså, folk de er så åbne. Når vi tager til Aarhus, så, altså så snakker man bare med hinanden og skater. Vi kender jo nogle i alle de der, hvad siger man, toppen der skater i herning og toppen i Aarhus dem snakker vi jo med, skriver med, altså er kammerater med.” (skateboard, L: 357)

I parkour spiller fællesskabet ligeledes en stor rolle.

*” ... i dansk parkour community så kalder vi vores parkourtrænere for far...”
(parkour, L: 475)*

Parkour communitiet kan ses som udøvernes eget ord for det fællesskab de har.

”parkour communitiet er, ja altså, meget meget få, ekstremt få parkourudøvere træner alene. Langt de fleste træner sammen ... det er meget fællesskabsbaseret træning.” (parkour, L: 263)

Dette citat understøttes af Larsen (2014), Larsen og Jensen (2017) der fremhæver at parkourudøverne bruger hinanden til at udvikle sig og den fællesskabsbaserede træning er essentiel for udøvernes motivation og fastholdelse i parkour (Larsen, 2014; Larsen & Jensen, 2017).

Fællesskabet holder sig ligesom skateboarding ikke kun inden for udøvernes lokalområde og spreder sig således ud over de lokale rammer. Parkourudøverne anser samtidig deres fællesskab som værende af mere substantiel karakter end 'fodboldspillerens'

" ... det er meget velkendt i parkourcommunitiet at du kan vitterligt bare til en anden by hvor du ikke kender nogen og så bare skrive til de lokale parkourudøvere, hallo jeg mangler nogle at crashe hos og så kan man få lov til det. og det er noget fra dengang hvor der var så få parkourudøvere at man sådan vidste at det var good guys. Ehm ja, så det er en kæmpe stor del af det og der er rigtig meget fokus på, fordi at man ofte netop har nærdødsoplevelser og sådan ekstremt sindssyg, sådan frygt, som man lærer at håndterer sammen med dem og så videre, så man kender hinanden på godt og ondt på en måde som, det kan godt være fodboldspillere træner meget sammen og tilbringer meget tid sammen, det gør parkourudøvere også, men det er med ekstremt vanvittige følelser også inde i det. så på den måde, så får man et helt specielt bånd synes jeg..." (parkour, L: 265)

Street basket ligger også vægt på fællesskabet. Her er fællesskabet bygget omkring at alle skal være en del af spillet og have det sjovt, frem for bare at vinde.

" ... det der med at man ligesom ikke kører med en masse, går så meget op i reglerne, altså sådan at man også mere tilpasser det også det der med at hvis jeg finder ud af at jeg er meget bedre end den jeg dækker, jamen så spiller jeg også på en måde så den person kan have det sjovt, altså så går det ikke ud på at jeg skal tryne den person, fordi, det er der jo ikke nogen banen der har det sjovt med, altså. Og der synes jeg generelt alle folk er sådan gode til. Ehm altså, når man sådan er i den der kontekst. Så man ligesom tilpasser det til hvem der er der og ja, netop er åben og altså." (street basket, L: 105)

I ovenstående citat ses det at det er gruppens velbefindende der står over konkurrencen i spillet, som det gør det i de andre discipliner.

Der uddybes med et eksempel fra, hvis der er mange foreningsbasket liga-spillere med til en street basket kamp.

" ... så kan man godt mærke at de ikke giver deres bedste hvis de for eksempel er mange af dem eller så bliver det meget at de spillet til hinanden og så skal de vise hvem der er bedst af dem eller. Altså sådan, så kommer det til at handle om nogle andre ting og det bliver ikke, selvom det er inkluderende fordi alle jo så er med, bliver det ikke, altså er vi ikke et stort fællesskab, men så er der lidt dem og os." (street basket, L: 136)

Det tyder dog på at fællesskabet er mere fokuseret omkring street basket end på det personlige plan.

Eksempelvis udtales der:

”altså der er sådan et fællesskab. Og sådan. Men altså mange af dem jeg spiller med, har jeg spillet med i mange år og vi bliver glad for at se hinanden, men jeg ved for eksempel ikke nødvendigvis hvad de laver til dagligt, altså sådan.” (street basket, L: 327)

Dette stemmer godt overens med fundne i (Vieyra, 2016) hvor der også findes frem til at det er interessen for street basket der binder udøverne sammen og ikke nødvendigvis der personlige plan.

5.3 Kreativitet

Det kreative viste sig at være en stor del af den måde gadeidrættens adskiller sig fra anden idræt. Her er der fokus på at skille sig ud og gøre idrættens personlig for udøverne. Rammerne er fleksible og reglerne er delvist væk hvilket gør plads til udøvernes egen fremstilling af idrættens.

”kreativiteten er en kæmpe stor del af parkour fordi det er også som jeg siger, der er ikke nogen regler. men hvis du får at vide hvad du skal gøre, så er det i princippet bare en avanceret redskabsgymnastik.” (parkour, L: 192)

”det kan noget andet at man har skulle gå ude i byen og opdage den og lede efter ting man kan gøre og så samtidig også hele tiden at skulle være omstillingsparat for nye overflader, nye mure, nye rør (...) Det skaber en anden person at du er ude i byen og træner og en anden oplevelse end hvis du bare er inde i den samme grå hal resten af dit liv.” (parkour, L: 330)

Fundene fra interviewet er i tråd med Larsen og Jensen 2017's beskrivelse af parkour. *”Dét, at udøverne skal bruge deres fantasi og forestillingsevne, og det, at de indgår i et kreativt fællesskab med andre udøvere om at fortolke bevægelsesmuligheder, er dét, der gør parkour til parkour...”* (Larsen & Jensen, 2017, s. 163).

Denne måde at se byen på og se muligheder, har i parkour fået et bestemt udtryk.

”parkourvision, hedder det. det er bare med og kigge udsyn. Man har noget forståelse for hvordan man kan bruge byrummet og så når man ser to mure der står nogenlunde tæt på hinanden, så er man sådan, hov man kan hoppe på den og den måde, man kan gøre det og det.” (parkour, L: 178)

Larsen og Jensen (2017) tilskriver sig dette specielle parkourvision og tilføjer at det som resten af kroppen skal trænes før det bliver en automatiseret del af parkourudøveren (Larsen & Jensen, 2017).

I freestyle fodbold er kreativiteten en essentiel del af sporten. Her sigter udøverne efter at være kreative og adskiller sig på denne måde fra øvrige spillere.

” ... og så adskiller det sig jo også ved, ved for eksempel fodbold, der kan du sige, nå men 2-1 det var resultatet, eller, her der kan du ikke sige at du skal bare score mål, her handler det om hvor smukke målende er. Hvis man kan sige det på den måde altså.” (freestyle fodbold, L: 192)

Kreativiteten viser sig også i konkurrencesammenhæng. Her er et at pointkriterierne kreativitet. Her er der heller ikke nogen bestemt struktur og ’rigtig’ måde at gøre tingene på.

”Der er sådan en knockout system hvor de så er tre minutter per battle, hvor man så har 3 runder hver af 30 sekunder, hvor det bare handler om åh, så er der jo så nogle forskellige kriterier og så sværhedsgrad, stil og originalitet, kreativitet og så selvfølgelig at man ikke har tabt bolden og så videre.” (freestyle fodbold, L: 76)

På samme måde som parkour og freestyle fodbold er kreativiteten også en vigtig del af skateboarding og er noget af det udøverne søger at være.

”Skateboarding det handler om at skate alt, altså jo mere man kan skate jo federe er det og jo mere man kan overraske med at skate en brandhane eller hvad kan jeg finde på, en el boks, et eller andet hvor man ikke, hvor man kan se muligheder. Det handler om at bruge byen så meget som muligt. (...) Jo mere man kan finde på og være kreativ og så have. Jo federe er det sådan set.” (skateboard, L: 214)

”Det er man kan, ja ser muligheder i noget hvor folk ikke kan se hvordan fanden man lige har fundet på det. altså det er at være kreativ tror jeg, på en, på en anderledes vinkel. Altså være kreativ på sit skateboard.” (skateboard, L: 380)

Det at kreativiteten spiller en stor rolle i skateboard er også fundet i (Beal et al., 2003). I artiklen tilføjes der at kreativiteten er et produkt af at der ingen specifikke regler er i skateboard. Skateboarderne vil gerne udfordre sig selv og hvad der er muligt at skate på.

I street basket er det heller ikke de traditionelle spilsystemer der er i fokus. Her er det en legende tilgang til spillet der er i fokus.

” ... men det der sådan fangede mig dengang, det var den der legende tilgang som der er med drengene, i hvert fald da vi var yngre og som også er når man spiller street basket.” (street basket, L: 79)

Strukturen i selve spillet ligger også op til at udøverne kan være mere kreative med bolden.

”altså du kan bevæge dig mere rundt, fordi at normalt i forening der spiller du 5 mod 5 og når du spiller street, så er det 3 mod 3. ehm så på den måde, altså er der også mere plads. selvfølgelig så spiller du kun på halv bane, men der er alligevel mere plads i angreb og i forsvar i forhold til at, at du er færre personer til at.” (street basket, L: 262)

Lignende fund er beskrevet i Oates (2017), her findes at street basket ikke har formelle spilsystemer, så det er det frie spil der dominerer på banen (Oates, 2017).

5.4 Uforpligtende

Det uforpligtende er en vigtig del af måden gadeidrættens organiseres på. Med det uforpligtende menes der, at der ingen forventninger skal være til den enkelte om at de møder op til træninger. Her er det det frie valg der er i fokus. Udøverne skal selv have lov at bestemme om de vil møde op til træninger. Dette betyder også, at der som oftest ikke er fastplanlagte træninger i gadeidrættens som i den traditionelle foreningsidræt med to til tre fastlagte træningstidspunkter om ugen. I gadeidrættens bruges i stedet sociale medier til at 'planlægge' træninger.

I interviewet omhandlende street basket bliver der udtalt følgende til en snak omkring hvad forskellen på foreningsbasket og street basket er.

” ... forskellen den er at i foreningsbasket så bliver folk sure, eller skuffet når du ikke kommer, men i street basket der bliver folk glade når du kommer. Det er for mig, altså hvorfor jeg ikke lige nu spiller i foreninger, men i stedet spiller street basket.” (street basket, L: 336)

Her er det ikke at møde op blevet til en helt legitim ting og i stedet er det vendt til en glæde når man så møder op.

Street basket spillerne bruger i stedet sociale medier til at organisere street basket, men her er det stadig det uforpligtende der vægter højt.

” ... nu er der jo godt vejr og så kan man så enten skrive noget inde på Facebook eller se om der er nogle andre der har skrevet inde på Facebook og måske tilpasse det i forhold til at der er en der skriver, jeg kommer derved klokken 3, så kan man jo overveje passer det også mig eller så tager jeg der bare ned nu her. Ehm. Og så, det kommer meget an på, det er jo det fede ved det, det kommer meget an på hvad ens humør den dag er. Har jeg lyst til at, er det vigtigt for mig at der er andre med eller synes jeg bare selv at det er nice lige at komme ned og få noget frisk luft og stå og skyde en bold, eller så se hvad der sker.” (street basket, L: 190)

Denne udvikling fra foreningsbasket til street basket stemmer godt overens med en af senmodernitetens kendetegn omhandlende det at tilpasse fritidsaktiviteter til individets dagligdag, frem for at tilpasse dagligdagen til foreningslivet (Giddens, 1991). Dette betyder dog ikke at folk ikke møder op til street basket.

” ... altså lige så snart der er 2 der har skrevet på facebook at de kommer, jamen så har det sådan en, hvad hedder det, lavine effekt i forhold til, jamen så vil jeg også gerne komme... ” (street basket, L: 227)

Som i street basket, spiller det uforpligtende også en stor rolle for skateboarderne. Til et spørgsmål om faste træningstidspunkter svares der:

”Jeg skater bare når jeg har lyst. Jeg skal ikke have et fast tidspunkt...” (skateboard, L: 434)

”Det bare meget mere frit, der er ikke sådan, der er bare friheden i det. det er meget mere frit end at gå til fodbold. Altså man kan jo skate om morgenen hvis man lige har tid der, inden arbejde eller om eftermiddagen hvor de fleste mødes efter. Det er fuldstændig individuelt.” (skateboard, L: 464)

Beal (2003) finder frem til at udøverne i skateboard ligger stor vægt på at skateboard ikke skal være styret af andre end udøverne selv og skaterne har tidligere, i højere grad end nu, gerne ville stå i kontrast til den klassiske idræts faste strukturer. Derfor betyder friheden i sporten meget for udøverne (Atencio et al., 2009; Beal et al., 2003).

I skateboard, som i de andre gadeidrætter, er mødetidspunkter organiseret gennem online medier, hvor udøverne selv kan tage stilling til om de vil møde op.

” ... lige nu har vi en facebookgruppe, for eksempel inde i karolinelund. Det vender jeg tilbage nok meget til, fordi det er hotspottet lige nu, hvor det er mødestedet for Aalborgs skatere. Så vi har en gruppe, facebookgruppe, hvor nogle gange skriver folk om vi skal mødes derinde og andre gange så tager man bare derind. Jeg tager bare derind for det meste og ser hvem der er der. Der er næsten altid folk derinde.” (skateboard, L: 157)

Freestyle fodbold deler samme syn på det uforpligtende i sporten.

”... folk gør hvad de kan for at komme i hvert fald. Det er i hvert fald mit indtryk, at folk ærgrer sig hvis de ikke kan komme, men nej der ikke sådan, der ingen sådan, hvis nogle møder til træning ugen efter, hvor var du sidste uge. Den får man ikke rigtig. Så igen der er ikke den der forventning om at man møder op. Overhovedet ikke.” (freestyle fodbold, L: 375)

”... der er ikke sådan, forventninger. Nu er jeg jo tit i København i forbindelse med freestyle og sådan noget og så er jeg måske ovre og besøge en og så slår han lige op på siden, mig og Anders tager hen og træner der og der, kom hvis i vil, eller et eller andet. Noget i den stil ikke og så kan det være der kommer en, det kan være der kommer fem, eller det kan være, det ved man ikke, men det er jo sådan meget løst baseret. Der er ikke så meget struktur over det, og det er jo nok også det jeg tror vi kan lide. Det der med at det er ikke fodboldtræningen hver tirsdag og torsdag, fra klokken 19 til 20, eller hvor lang tid det nu er. Ja og så er det jo også op til en selv hvor meget man vil træne... ” (freestyle fodbold, L: 154)

Parkour er på samme måde bygget op omkring opslag på online medier som udøverne så kan tage stilling til om de vil møde op til.

”... der har vi bare facebookgruppe hvor vi bare skriver, hey er der nogle der vil med ud og træne og så tager vi udenfor og træner.” (parkour, L: 98)

Til et spørgsmål omhandlende fastlagte træninger i parkour svares der:

”nej, nej vi har kun de der to indendørs træninger, men det er kun, altså det er kun i vinterhalvåret. I: okay, så om sommeren så mødes i, så skriver i på den der gruppe og så mødes i? M: ja der skriver og så er vi udenfor og træne, ja” (parkour, L: 367)

Det at udøverne bruger sociale medier til organisering af parkour og at de selv kan vælge, om de vil deltage, stemmer overens med Larsen og Jensen (2017)'s kendetegn for gadeidrætten, hvor de uformelle og fleksible fællesskaber og kommunikation gennem sociale medier, er defineret som værende en del af gadeidrætten (Larsen & Jensen, 2017).

Det virker dog som om at parkour er delt op i nogle fraktioner hvor de forskellige byer gør det forskelligt

”... københavnernes hvor de er meget bundet til faste træningstidspunkter og hold træning.” (parkour, L: 101)

5.5 Ustruktureret

I samme tråd som det frie i det uforpligtende, ligger det ustrukturerede. Udøverne har ikke brug for faste rammer når de mødes og dyrker deres idræt. Gadeidrætterne bærer præg af ikke at være struktureret med øvelser og en træner. Her er det den frie træning der anvendes og for de individuelle gadeidrætter tyder det på, at hvis træningerne rammesættes med øvelser, vil det tage den individuelle udvikling ud af idrætten.

”Freestyle fodbold er jo egentlig bare, det man siger det er jo at det eneste man skal bruge det er en bol. Det er sådan lidt slogannet for sporten og det er det jo også, man skal bruge en bold og så kan man gøre det, herude eller herinde, altså bare man ikke bliver smidt væk fra der hvor man gør det og så har du egentlig bare frit spil. Man kan vælge bare at bruge hovedet hele tiden, lave en masse fede tricks på hovedet, aldrig nogensinde bruge sine fødder eller aldrig nogensinde bruge hovedet, altså det. så bare finde på de ting man har lyst til at lave, udtrykke sig selv på en eller anden måde. Der er ikke rigtig nogle regler. det er sådan meget det frie der hersker, hvor hvornår, hvordan man vil træne, hvilke ting du vil lave.” (freestyle fodbold, L: 87)

Som det nævnes i citatet, er fraværet af regler også vigtigt for freestyle fodbold. Der er her plads til at udvikle sig i den retning udøverne ønsker og dette havde ikke været muligt med faste rammer for træningen.

Den ustrukturerede træning viser sig også i indholdet af en træning. Her er der plads til andre ting end bare den fysiske træning i sig selv.

"... hvis vejret er godt og sådan og man kan finde, altså, det at foretrække det er, altså de bedste steder det er der hvor man har plads, men også fred til en vis grad, så vi kan have vores højtaler med og hygge os med nogle snacks. Så sidder man bare. Så kan der godt gå en dag med det, hvis man har tid selvfølgelig." (freestyle fodbold, L: 464)

For skateboard er det ustrukturerede også en stor del af idrætten. Heller ikke her er der fastlagte regler som udøveren skal holde sig inden for.

"... i skateboarden der er ikke en træner der siger hvad der er rigtigt og sådan noget, der er, der er ikke noget der er rigtigt og forkert som sådan kan man sige." (skateboard, L: 462)

"... der jo ikke noget organiseret over det..." (skateboard, L: 389)

"... også at der ikke er så mange regler, som i nogle sportsgrene, man skal holde sig inden for. Der er lidt frit spil, med tricks og hvor man kan skate henne." (skateboard, L: 207)

En årsag til hvorfor skateboard er ustruktureret findes i det individuelle i idrætten.

"Det er fordi det er så individuelt hvad niveau folk de er og hvor hurtigt folk lærer." (skateboard, L: 399)

Dette statement bakkes op af Beal (2003). Da skateboard er en individuel sport, er det forskelligt hvilke mål og udfordringer udøverne stiller sig selv. Det er også forskelligt hvad udøverne vil fokusere på og hastigheden hvormed de lærer de forskellige tricks er ikke nødvendigvis den samme (Beal et al., 2003). Da der samtidig ikke er nogle specifikke regler i skateboard, for hvad man skal lære og kunne, giver det ifølge skaterne i Beal (2003) ikke nogen mening at skulle have trænere og struktur når de skater (Beal et al., 2003).

Som i freestyle fodbold er træningerne også bygget op om mere end blot det fysiske. Det ustrukturerede kommer også til syne i den måde skateboarderne mødes og skater.

"... man skater lidt og så. Jeg køber tit en sodavand og en sandwich i rema og sådan lige og spiser i solen". (skateboard, L: 166)

Dette skyldes ifølge Atencio et al. (2009) at det ikke er træninger som sådan når skaterne mødes og skater. Det er mere et udtryk for frihed og en måde at leve på end det er en idræt og en måde at være fysisk på (Atencio et al., 2009).

I parkour ligger der stor vægt på den legende og opdagende tilgang til idrætten. Her vil struktureret træning gå ind og fjerne denne tilgang.

"... altså for mig der er en stor værdi i parkour, det er det der med, det er barnligheden i det, det der med at man ikke, man har ikke nødvendigvis en lagt plan for hvordan man skal træne, man tager bare udenfor og så finder man nogle challenges og så laver man dem. Altså så udfordrer man sig selv og man oplever byen og man går på opdagelse og så videre og komme ud for nye omstændigheder og nye overflader og så videre. Så på den måde blive en hel parkour udøver ikke." (parkour, L: 104)

"... når jeg siger kultur er intakt, så mener jeg at det stadigvæk er børn der tager udenfor og bare træner parkour og går på opdagelse og gør hvad de vil i stedet for at skulle passe ind i et træningssystem og et træningsprogram og i en større helhed..." (parkour, L: 117)

"Man er tit sådan noget max 10 personer. Og så starter man nogle mindre hop, og det er typisk på den måde at, jeg går hen og så laver jeg noget og så kommer de andre hen og gør det sammen med mig og så er der en i gruppen der siger, hey skal vi ikke gøre det her nu, skal vi ikke gøre det her, så det er meget sådan en, finde udfordringer." (parkour, L: 172)

"Hele konceptet bygger på at man bare mødes udenfor og træner." (parkour, L: 209)

Jensen og Larsen (2017) beskriver samme tilgang til den ustrukturerede træning i parkour og sammenkæder det med kreativiteten og det at skulle udforske byen og tilpasse sig byens rum (Larsen & Jensen, 2017). Parkourudøverne søger at skabe frihed i bevægelse og kunne overkomme enhver forhindring på deres vej gennem byens rum. Dermed skaber det ustrukturerede mening for parkourudøveren, da de søger at kunne dyrke parkour alle steder og fjerne begrænsninger (Larsen & Jensen, 2017).

Selvom street basket er en holdsport modsat de andre tre gadeidrætter, er det ustrukturerede stadig en grundlæggende værdi og en af grundene til at personer fra foreningsidrætten trækker over i gadeidrætten.

”... det der sådan fangede mig dengang, det var den der legende tilgang som der er med drengene, i hvert fald da vi var yngre og som også er når man spiller street basket. Så den der med at du der kan måde på tværs af niveau, og tværs af kønnene og tværs, jamen også hvor du lige kommer fra.” (street basket, L: 79)

”... det der med at man ligesom ikke kører med en masse, går så meget op i reglerne, altså sådan at man også mere tilpasser det...” (street basket, L: 105)

”... nogle gange er det jo også det der med at så kan man spille i flere timer eller man, du ved at så tænker man jeg skal bare lige skyde en halv time og så lige i det man skal til at hjem, så kommer der nogle andre og så bliver du, ja, så må man jo lige spille med og ja.” (street basket, L: 199)

Oates (2017) og Vieyra (2016) understreger også det ustrukturerede i street basket. De påpeger også at spillet skabes af spillerne på banen og reglerne derefter og dermed bliver der plads til alle niveauer og ældre på banen. Her slippes foreningsidrættens niveau, alders- og kønsopdeling (Oates, 2017; Vieyra, 2016).

5.6 Gør-det-selv mentalitet

Gadeidrætten bærer præg af en gør-det-selv mentalitet. Udøverne i gadeidrætten tager det som en selvfølge, at hvis der skal skabes noget eller organiseres noget, er det dem selv der skal gøre det.

I skateboard bygger de selv deres træningsanlæg op og søger fonde til materialer.

”Karolinelund den blev åbnet op som en park og så er der en skater, en der hedder peter nilsen, han har lavet et samarbejde med kommunen, hvor vi har fået stykke af karolinelund hvor vi må bygge på. (...) så vi har selv bygget det hele derinde efter vores behov. (...) det er noget der er kommet ind af fonde.” (skateboard, L: 67)

Samtidig er det også udøverne selv der arrangerer konkurrencer på nationalt plan. Selv på Danmarksmesterskabsniveau er det udøverne selv der organiserer eventen.

”det er en gruppe skatere der har, hvad kan man sige, været i miljøet i mange år. Nogle der er passioneret med det...” (skateboard, L: 332)

I freestyle fodbold er det også aktive udøverne selv der arrangerer konkurrencer på nationalt plan.

”Det er jo ikke fordi du finder freestylers på hvert gadehjørne, men vi har jo vores forening som du sikkert kender til. Ehm og det er jo noget der er skabt af os selv egentlig, ehm, og så holder vi styr på hvor mange freestylers der kommer og så laver vi konkurrencer eller træningslejre” (freestyle fodbold, L: 27)

Her har nogle udøvere også taget skridtet videre og sørget for at organisere freestyle fodboldspillerne.

I parkour har de selv sørget for at have et sted de kunne være inde om vinteren.

”... vi har indendørs træning, og det var noget vi gjorde fordi at når der var dårligt vejr, så er det svært at træne udenfor fordi det er glat og koldt...” (parkour, L: 95)

Street basket udøverne er ligesom i de tre ovenstående gadeidrætter også præget af selv at finde løsninger. Her har en gruppe af udøverne gået sammen og sørget for at street basket spillerne i Aalborg har et fast sted de kan mødes og være sikre på at der er plads til at de kan spille street basket.

”jamen lige nu der har vi lidt en fast dag nede i streetmekka, ehm hvor vi har fået reserveret hele deres asfalt til basket.” (street basket, L: 157)

Den nationale platform for gadeidræt tilslutter sig denne opfattelse af at gadeidrætten er præget af en gør-det-selv mentalitet (National Platform For Gadeidræt, 2019).

5.7 Individuelle gadeidrætters værdier

For de udøvere der dyrker gadeidræt der er præget af at være individuelle, bliver deres idræt til mere end blot en måde at få motion på. Deres idræt bliver en del af deres persona og måde at leve på. De identificerer sig med den idræt de dyrker. Det er dog ikke sagt at nogle street basket aktører ikke også identificere sig med deres idræt. Det er bare ikke en så udbredt værdi, som det er for de individuelle gadeidrætter.

5.7.1 Identitet

I freestyle fodbold bruger udøverne lang tid på at udvikle deres egen personlige stil. Som tidligere nævnt er der ikke nogen regler for hvilken stilmæssig vej man går i freestyle og hvilke tricks man vil fokusere på. Derfor bliver freestyle fodbold en måde at udtrykke sig på for udøverne og en forlængelse af deres identitet.

”Man skal selvfølgelig heller ikke kopierer andre i konkurrencer og sådan noget. Det kan du godt upopulær på, eller i hvert flad miste point på hvis du bare står og stjæler en andens identitet, en eller anden der har udviklet noget specielt. Det skal man også passe på med. Respektere hinandens stilarter.” (freestyle fodbold, L: 244)

I skateboarding rykker idrættens også ud over det, at være noget man gør for motionens skyld og bliver derved en del af udøverne.

”... skateboarding det er bare en livsstil.” (skateboard, L: 611)

”Jeg tror da folk skater til de ikke kan mere” (skateboard, L: 446)

Det beskrives også som noget de inkarnerede skatere har 'brug' for.

”jeg tror bare det, hvad fanden skal man, det er fordi det er så fedt, altså, det er bare fordi det, det er ligesom nogle har brug for at løbe, nogle har brug for at cykle mountainbike, det er en eller anden frihed man har. For at koble af fra arbejde eller konen derhjemme eller hvad nu man lige skal have lidt luft fra.” (skateboard, L: 450)

Beal (2003) og Atencio et al. (2009) ligger også vægt på at for skaterne er skateboard ikke en idræt, men en livsstil (Atencio et al., 2009; Beal et al., 2003). Mange af skaternes holdninger stemmer overens med skateboards måde at se sig selv på i forhold til andre idrætsgrene og samfundet i sig selv (Atencio et al., 2009; Beal et al., 2003).

I parkour tillægges udøverne nogle personlige kvaliteter ved blot at være en del af parkourmiljøet.

”... det er meget velkendt i parkourcommunitiet at du kan vitterligt bare til en anden by hvor du ikke kender nogen og så bare skrive til de lokale parkourudøvere,

hallo jeg mangler nogle at crashe hos og så kan man få lov til det. og det er noget fra dengang hvor der var så få parkourudøvere at man sådan vidste at det var good guys.” (parkour, L: 265)

Parkour udvikler til gengæld også udøverne som mennesker og giver dem en række kvaliteter.

”Der er sådan lidt en, i hvert fald i den tidlige, den tidlige generation superheltespil fanatikere der sådan havde set parkour og så tænkte, wow jeg kan blive sådan en actionfigur nærmest ikke. men ja, det er tit ikke, det er næsten ikke, det er sjældent jeg møder nogle der kommer, der starter til parkour med skyhøj selvtillid og den der ville være den populære i klassen. Det er tit de der afstikkere, som så igennem parkour, så får de sådan en helgarderet profil ikke. men ja, det er tit sådan alternative typer som man ikke ville, som ikke ville passe ind i mange andre sammenhænge altså.” (parkour, L: 139)

5.7.2 Parkour og frygt

Specielt for parkour betyder frygt meget for måden at udøve deres idræt på. Da parkour er en idræt hvor kroppen bruges til at hoppe rundt i byens rum med stor risiko for at komme til skade, betyder det at overvinde psykiske grænser også en del for aktørende. Her er psyken også noget der skal trænes og det handler om at finde balancen mellem hvad du kan og hvad du skal lære. Frygten er samtidig også noget af det der binder aktørende sammen i parkour. Det danner bund for mange fælles oplevelser og sammenhold.

” ... så er der også frygt fænomenet i parkour. Fordi at, for det første så er det selvfølgelig ikke ensartet, men det andet er at når du er udenfor og når du er i forskellige omstændigheder, for eksempel hvis jeg er i dubai, så er murene lidt anderledes, så bliver man bange. Så det der med at man er bange for noget og skulle kunne håndtere sin frygt og stole på sin træning, det, og kunne tage udgangspunkt i sin egen krop kommer til den frygt, og det er en rationel frygt fordi du kan komme til skade” (parkour, L: 231)

” ... frygtløshed, som selvfølgelig skal holdes i balance af styrken og teknikken, fordi at du bliver nødt til, for det første, igennem din styrke og teknik have en forståelse for hvad du kan og hvad du ikke kan. Men igennem din frygtløshed skal du også kunne finde ud af at når du kan noget, når du fysisk er i stand til at gøre noget, så skal du kunne gøre det, uden at lade det begrænse dig.” (parkour, L: 292)

Lignende er fundet i et studie lavet af Signe Højbjerg Larsen 2014, hvor hun også finder frem til at frygt og grænsesøgning er af stor betydning for parkour, da den er med til at udvikle aktørende kropsligt såvel som mentalt (Larsen, 2014).

5.8 Holdgadeidrættens værdi

5.8.1 Åbenhed

Værdien åbenhed tillægges stor værdi i street basket. Dette betyder dog ikke at åbenhed ikke er at finde ved de tre andre gadeidrætter. Det er bare ikke en grundlæggende værdi som det er for street basket, hvor det i høj grad er noget der ligges vægt på. For street basket er åbenhed en af de grundlæggende værdier og her står den i kontrast til foreningsidrættens mere lukkede kassesystem, som street basket oprindeligt stammer fra gennem basketball.

”hvis de bare ligesom er lukket omkring sig selv, så vil det ikke for mig være street basket, fordi det netop en del af det der definerer det for mig er at der er en åbenhed og alle kan komme og være med.” (street basket, L: 92)

”ja, altså der er meget sådan at man skal have respekt for hinanden og man skal sådan være ordentlig ved hinanden og sådan. Man må gerne sådan skubbe og være sådan fysisk, men man skal være ordentlig ved hinanden, altså også fordi, der står ikke en dommer og kalder fejl, så det er også noget med at, så at man skal også sige til hvis man gør noget, man skal passe på hinanden. Og det er egentlig meget med den der, du er velkommen og man vil gerne spille med hinanden, så længe man er, altså ordentlig, altså, så er det lige meget hvordan du ser ud eller hvor god du er.” (street basket, L: 68)

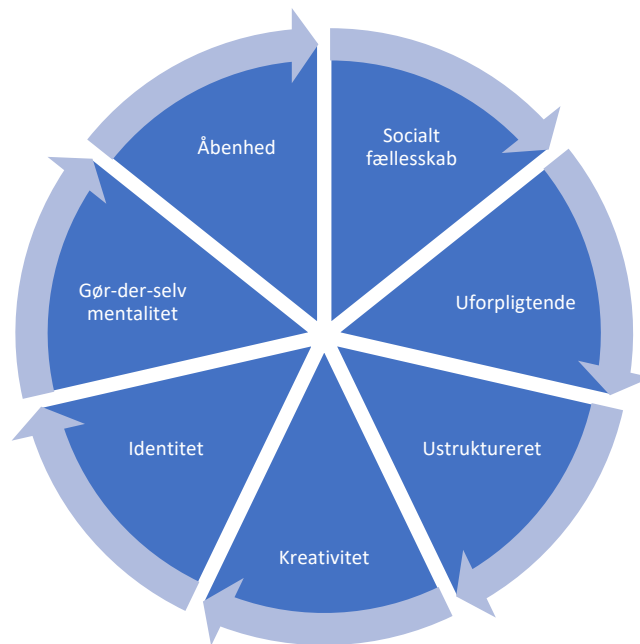
Vieyra (2016) finder lignende resultater i sit studie omhandlende street basket kulturen i USA. Her er spillet præget af en åbenhed hvor alle kan være med så længe man overholder de uskrevne regler i spillet (Vieyra, 2016).

6.0 Diskussion

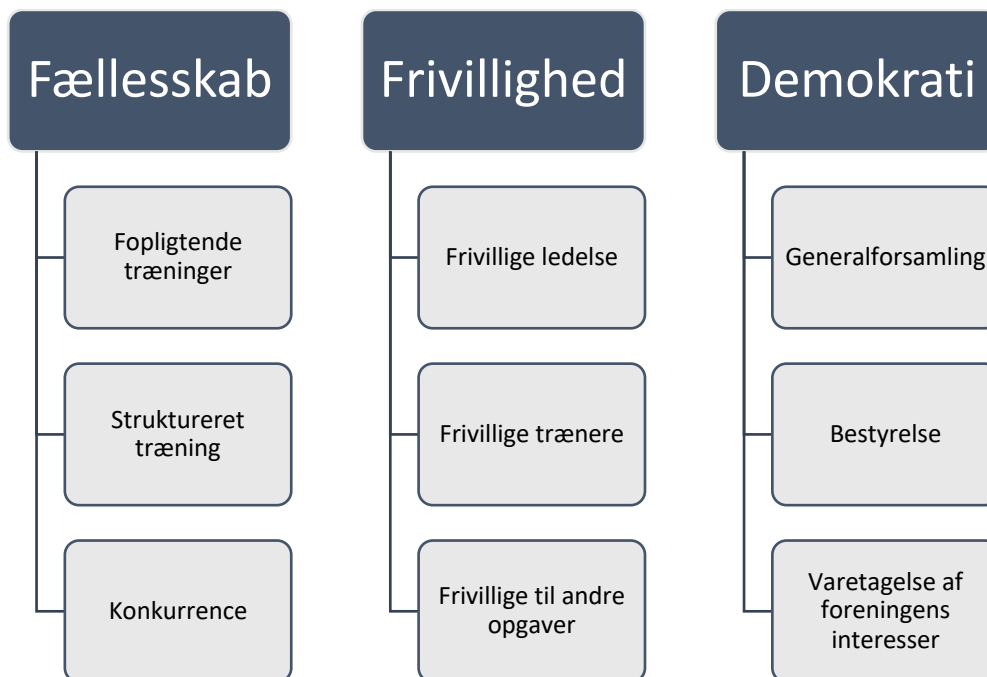
I følgende kapitel søges der at besvare specialets problemformulering gennem en diskussion hvor de fundne gadeidrætsværdier holdes op imod den danske foreningsidrætsmodel, samt en inddragelse af gadeidrætsaktøernes forhold til den danske foreningsidrætsmodel.

6.1 Forenelighed

I følgende afsnit holdes gadeidrættens værdier om socialt fællesskab, kreativitet, det uforpligtende, det ustrukturerede, gør-det-selv mentalitet, identitet og åbenhed op imod de danske idrætsforeningers værdier, fællesskab, frivillighed og demokrati.

Figur 5. Illustration af gadeidrættens syv værdier.

Figur 1. De tre værdier for Dansk foreningsidræt, samt hvordan disse kommer til udtryk rent praktisk og organisatorisk.

6.1.1 Fællesskab

Noget gadeidrættens og det danske idrætsforeningsliv har til fælles er, at fællesskabet tillægges en stor værdi. Fælles for gadeidrættens og de danske idrætsforeninger er at udøverne har et fællesskab igennem deres idræt. For begge har interessen for deres idræt bundet dem sammen med andre af samme interesse og deres fællesskab er centreret omkring interessen for deres idræt.

Måden fællesskabet skabes på, er dog vidt forskellige og her kan man begynde at snakke om, at værdierne ikke er forenelige. Fællesskabet i de danske idrætsforeninger er ofte skabt gennem et forpligtende fællesskab, hvor det forventes at udøverne kommer til de fastlagte træninger. Specielt i den holdbaserede idræt er de afhængige af at udøverne møder op hver gang på de fastlagte tidspunkter, da udøverne ofte er en del af et hold og har faste placeringer på banen og derfor er indbyrdes afhængige af hinanden. Træningerne er ofte også bygget op af øvelser, hvor udøverne skal bruge hinanden, både i tekniske øvelser såvel som taktiske øvelser (Jf 2.1.4). Samtidig er konkurrenceelementet en stor del af de danske idrætsforeninger og her er udøverne i særlig grad afhængige af hinanden i holdidrættens.

Gadeidrættens bygger modsat de danske idrætsforeninger, på et uforpligtende fællesskab. Her er der ingen forventninger til, at udøverne møder op et bestemt sted og på et bestemt tidspunkt. Her ligger

det udøveren frit for at tilpasse sin idræt til sin egen hverdag og motivation på det givne tidspunkt (Jf. 5.2).

Dette fokus på friheden i det uforpligtende kan for de individuelle gadeidrætter hænge sammen med at både parkour, skateboard og freestyle fodbold alle tre er idrætsgrene der dyrkes individuelt. Her er de ikke afhængige af andre for at udvikle sig og ingen er afhængige af dem. I interviewet, omhandlende skateboard, bliver det eksempelvis nævnt at det er en individuel idræt og læringskurven er forskellig fra individ til individ (Jf. 5.2).

For Street basket bunder værdien i det uforpligtende formodentligt i at søge væk fra strukturen som mange af dem har prøvet i idrætsforeninger. Udøverne har her specifikt valgt street basket, fordi de ville væk fra det forpligtende fællesskab og de forventninger der følger med, når man er en del af et fast hold. Dette kommer til udtryk i afsnit 5.2, hvor der ligges vægt på ikke at have nogen form for skyldfølelse forbundet med idrætten, men kun glæden. Dette stemmer godt overens med senmoderniteten, hvor individet søger ud fra faste rammer og at skulle tilpasse sig andet end sig selv (Giddens, 1991).

Det at aktørende ikke er forpligtede over for hinanden betyder dog ikke at motivationen for fællesskabet er mindre end i foreningerne, tvært imod. Ser man på afsnit 5.4, kan man se at til trods for at aktørende ikke er forpligtede til at være der hver gang, kommer de så ofte det er muligt.

I gadeidrætten bygger det mere på den indre motivation gennem autonomi end at man som i idrætsforeningerne, er forpligtet til at møde op hver gang og være en del af fællesskabet, selvom der måske en gang i mellem ikke er motivation til at komme. Denne autonomi kan ifølge Deci og Ryan (2000) betyde, at udøverne i gadeidrætten bliver mere motiverede for deres idræt og for at være en del af fællesskabet (Ryan & Deci, 2000).

Deci og Ryan står bag Self-Determination Theory (SDT), som omhandler tre grundlæggende behov hos individet. De tre behov er henholdsvis autonomi, kompetence og tilhørsforhold. Med autonomi menes der at individet har behov for selv at bestemme, frem for at blive dikteret af andre. Individet har behov for selv at vælge opgave, selv at styre tidspunktet for opgaven og selv styre hvordan den løses. Med kompetence menes der at mennesket har behov for at lære og føle sig kompetent og når

individet lære og føler sig kompetent, øges motivationen for at blive ved. Tilhørsforhold dækker over at individet har et behov for at høre til og være en del af noget (Ryan & Deci, 2000).

Fællesskabet vægtning ses også tydeligt i forhold til konkurrenceelementet i gadeidræt, her vægtes fællesskabet højere end konkurrence i gadeidrætten. Her er det at være en del af fællesskabet af større betydning end at vinde og det store fokus på at vinde tages ud af konkurrencen og det bliver i stedet en måde hvorpå udøverne kan være fælles (Jf. 5.2).

Beal (2003) finder også, at fællesskabet kommer i anden række i konkurrencesammenhæng, når det handler om skateboard. Hun påpeger, at i skateboardkulturen kan det være ufordelagtigt at hovere eller ligge for meget fokus på konkurrenceelementet for den enkelte aktør, da det ikke ses vel på og i sidste ende kan føre til en udelukkelse fra fællesskabet (Beal et al., 2003).

Her adskiller gadeidrætten sig igen fra den danske foreningsmodel, hvor konkurrence er af væsentlig større betydning. Her betyder konkurrencen hvilket niveau du skal træne på og hvilken pulje/liga du skal konkurrere i. Og dermed bygger fællesskabet hovedsageligt på aktører med samme niveau og ikke så meget på tværs som det gør sig gældende i gadeidrætten.

I tråd med det uforpligtende fællesskab vil Den danske idrætsforeningsmodels meget strukturerede træning heller ikke passe overens med gadeidrættens værdi om det ustrukturerede. I de danske idrætsforeninger er en træning bygget op omkring en fast struktur, med en træner der styrer træningen med konkrete øvelser, som hele holdet samlet deltager i og følges ad igennem. Dermed træner holdet intensivt i den givne tid træningen forløber og hovedfokus når udøverne mødes, er på selve træningen af selve idrætten (Jf 2.1.4). Progressionen i træningen er dermed fælles og det individuelle tages til dels ud af træningen.

Modsat de danske idrætsforeninger er der ingen udnævnte faste trænere og heraf heller ikke nogen faste rammer for hvad der laves når udøverne mødes. Det ustrukturerede giver samtidig plads til kreativiteten i gadeidrætten. Kreativiteten er en vigtig del af det at dyrke en gadeidræt og hænger stærkt sammen med at der ingen faste regler er i gadeidrætten. Derfor vil en struktureret fælles træning i gadeidrætten ikke give mening, da den her vil kræve at regler skulle opsættes for den korrekte praksis og udførsel af idrætsdisciplinerne.

Den strukturerede træning vil heller ikke passe sammen med gadeidrættens ustrukturerede 'træninger'. Når gadeidrætsudøverne mødes i byens rum, dyrker de ikke som i den danske idrætsforeningsmodel, deres idræt intensivt i halvanden til to timer. I gadeidrætten mødes udøverne ofte i mange timer ad gangen, men så laver de til gengæld meget andet end selve idrætten, som eksempelvis at spise og høre musik (Jf. 5.1 fællesskab). De mange timer og fokus på andet end 'bare' deres idræt, kan være med til, at aktørende føler sig som en del af et socialt fællesskab, hvor de føler sig velkomne og som en del af, foruden den idræt de har til fælles (Ryan & Deci, 2000). Her er ingen tvunget til at være sammen qua en fast træning i en forening, men de har i stedet tilvalgt hinanden uden tvang. Dermed er alle i fællesskabet tilvalgt og må dermed være socialt accepteret og have sin plads i fællesskabet.

For parkour er frygtelementet en stor del af deres idræt og noget af det der binder dem sammen og ifølge dem selv skaber et mere substantielt fællesskab (Jf. 5.7.2). Her er det at overvinde sin frygt noget af det der trænes og hermed træner udøverne mentalt såvel som fysisk. Placeres parkour i de traditionelle idrætsforeningsrammer, vil det muligvis resultere i at frygt elementet falder, da parkour, hvis det organiseres i forening, har et ansvar over for dem de træner, specielt når det kommer til børn. Hermed vil de ekstreme situationer være tæt på ikke eksisterende i parkour.

6.1.2 Frivillighed

Både i det danske idrætsforeningsliv og i gadeidrætten er der en stor grad af frivilligt arbejde. I det danske idrætsforeningsliv er der eksempelvis frivillige til at stå for kørsel til kampe, stå i klubhusets cafe, vaske tøj, holdledere, trænere osv. Her er størstedelen af de frivillige unge forældre der har små børn i idrætsforeningen (Laub, 2012).

I gadeidrætten er det hovedsageligt udøverne selv der er de frivillige. Her er de frivillige opgaver også lidt anderledes. Her er eksempelvis ingen klubhuse, så der skal ikke bruges frivilligt arbejde til cafeer eller klubhusbestyrer. Der er heller ingen fælles uniformering i gadeidrætten, så tøjvask er der heller ikke og med mindsket fokus på konkurrence er der heller ikke kamp hver weekend, der skal køres til. Uden strukturerede hold er behovet for trænere der heller ikke. Gadeidrætten bærer generelt præg af, at det er udøverne selv der står for det der skal gøres og ikke deres forældre. Dette kan bunde i at mange af gadeidrætterne er forholdsvis nye, så forældrene har ikke nogen personlig erfaring eller

tilknytning til de forskellige idrætter, hvorimod mange af idrætsforeningsmedlemmernes forældre selv har været en del af foreningsidrætten (Laub, 2012).

De frivillige opgaver i gadeidrætten er af lidt anderledes karakter. Her er det mere opgaver som at opbygge faciliteter og arrangere konkurrencer der er opgaverne. Eksempelvis har skateboarderne selv opbygget og søgt fonde til det område som er hotpottet for hvor de mødes og skater (Jf. 5.4).

For street basket udøverne var det udøverne selv der arrangerede, at de havde et sted at spille inde om vinteren, så deres idræt kunne fortsætte hele året rundt (Jf. 5.4). I freestyle og skateboardmiljøet er det udøverne selv der arrangerer konkurrencer og events (Jf. 5.4). Dette kan bunde i at udøverne identificere sig meget med deres idræt. Udøverne udtaler eksempelvis at deres idræt er en livsstil og en identitet for dem (Jf. identitet 5.7.1). Grundet denne interne motivation og identificering med deres idræt er det for dem muligvis ikke i den forstand frivilligt arbejde, men blot en del af deres livstil og identitet i kraft af idrætten.

Denne selvfølge i det frivillige kommer også til udtryk i gadeidrættens gør-det-selv mentalitet. Her igangsætter udøverne selv initiativer og fører dem ud i livet uden at stille spørgsmålstejn ved det. I de danske idrætsforeninger er det ofte bestyrelsen i foreningen der igangsætter initiativer og projekter, hvor det til sjældenhed er de enkelte udøvere på holdet der arrangerer konkurrencer eller bygger deres træningsfaciliteter op (Laub, 2012). Bestyrelsen er her ofte de ældre der tidligere har været aktive udøvere, men nu har lagt det aktive på hylden, men stadig er en del af foreningen og fællesskabet gennem deres frivillige arbejde (Laub, 2012).

6.1.3 Demokrati

Demokratiet i henholdsvis gadeidræt og de danske idrætsforeninger er overordnet bygget lidt forskelligt op. I de danske idrætsforeninger er det som tidligere nævnt i afsnit 2.1.3.3, bygget op omkring en demokratisk valgt bestyrelse, der så varetager foreningens fælles mål og værdier, vedtaget på generalforsamlinger. Her tyder det dog på, at det demokratiske system er lidt et idealiseret billede, da kun omkring en femtedel af foreningernes medlemmer møder op til generalforsamlingerne og dermed har bestyrelsen ofte tilnærmelsesvis frit spil, trods alle har muligheden for at få indflydelse på den valgte bestyrelse hvis de ønsker (Jf. 2.1.3.3).

Demokratiet i gadeidræt bygget lidt forskelligt op. Men fælles er at det bygger en del på anciennitet. Eksempelvis ses det ved skateboard at de inkarnerede styrer banerne og organisere konkurrencerne og dermed også styrer reglerne til sådanne arrangementer

”... man har også respekt for hvor folk de kører hende og de gode de styrer måske også mere banen end de nye, men så kører de ude i siden og øver sig. Så der er ikke noget strid der, det fungerer meget godt faktisk, med alle niveauer.” (skateboard, L: 108)

Lignende gør sig gældende i street basket, hvor også de med mest anciennitet har mest at skulle have sagt på banen og til træninger.

”Der er helt klart nogle der er alfahan og nogle der. (...) det er ofte nogen der har været der i sådan lang tid, men det er også sådan, men det kommer også lidt an på hvem der er der. Men det er meget sjovt. Oftest hvis der er nogle der tager teten, så følger folk egentlig meget fint med fordi, hvis der er nogle der kalder sammen og nu skal vi spille og sådan noget. men der har været enkelte gange hvor der er nogle der måske har prøvet, men folk har været sådan lidt. Men oftest så er det egentlig bare at, at så bliver initiativ, hvad hedder det, belønnet.” (street basket, L: 342)

I freestyle fodbold tyder det også på, at de der startede først i freestyle fodbold, har mest at skulle have sagt. Her er der to udøvere, der har startet en forening for freestyle fodbold. De er begge i bestyrelsen og udøvere skal være medlem for at kunne deltage til DM. Her afholdes der ligesom i den klassiske danske idrætsforening generalforsamlinger, men hovedsageligt er det disse to der har den afgørende stemme for, hvor idrætten bevæger sig hen. I følgende citat svares der fra informantens side af, på et spørgsmål om hvem der har de afgørende stemmer i freestyle fodbold.

”det er jo så nok bestyrelsen i vores forening, altså det er jo så lars munk og simon som også er to gode venner ikke. Vi er mødtes jo langt før foreningen og så trænede sammen og er sådan nogenlunde lige jævnaldrende. Men det er jo hovedsageligt sådan dem der organiserer konkurrencerne og sørger for budgetterne og hvem skal være dommer og hvornår skal vi have landsholdstræninger og så videre og det er jo i vores alle sammens interesse, så det er jo ikke sådan at de er, at det er et problem, men det er jo sådan dem der styrer det.” (freestyle fodbold, L: 380)

I parkour tegner sig der også et mønster for at dem med anciennitet hovedsageligt styrer idrætten. Her har der dog været en intern konflikt i det danske parkourmiljø, der har skabt forskellige fraktioner og til dels stilarter i Danmark. Eksempelvis vægter parkourudøverne i Aarhus den frie ustrukturerede

træning i byens rum, hvorimod de københavnske parkourudøvere i højere grad gør brug af parkouranlæg og struktureret træning.

Dette kan virke paradoksalt med gadeidrættens uforpligtende og ustrukturerede tilgang til deres idræt, men det kan også være et naturligt følge af at gadeidrætten er startet af udøverne selv og bliver vedligeholdt af udøverne selv. Dette giver plads til at nogle få passionerede ildsjæle, kan gå forrest og tage idrætten i en retning som de finder optimal for deres idræt. Her skal de ikke spørge en bestyrelse om lov til, at starte nye bevægelser eller tage initiativ. Her er det dem frit for at starte og har udøverne anciennitet i deres givne idræt, vil andre udøvere højest sandsynligt følge dem. Dette er i tråd med Pierre Bourdieu begreb social kapital. Her vil et individ med høj social kapital være et anset individ i det givne felt og har dermed også en stemme i feltet (Thing & Wagner, 2012).

Pierre Bourdieu er en fransk sociolog der blandt andet snakker om kapitalformer. Bourdieus kapitalbegreb dækker over alle de former for ressourcer, der er anvendelige for at opnå anerkendelse i et givent felt. Der snakkes om tre former for kapital: økonomisk, kulturel og social kapital. Økonomisk kapital dækker over penge og materielle goder, kulturel kapital dækker over at beherske feltets legitime kulturelle koder og social kapital dækker over de ressourcer individet har i kraft af de sociale grupper denne indgår i. Alle tre kapitaler kan også samles under begrebet symbolsk kapital der dækker over kapital der kun har værdi i kraft af det felt denne indgår i (Thing & Wagner, 2012).

6.2 Gadeidrættens dobbeltydighed

Noget tyder på at gadeidrættens værdier, først for alvor træder i kraft når udøverne når et vist niveau i deres idræt. De gadeidrætter der bærer præg af at blive dyrket individuelt, har i indeværende undersøgelse, alle børnehold organiseret i foreninger, hvor gadeidrætsværdierne ikke står lige så tydeligt som ved de mere erfarne udøvere. Træningerne for børn og begyndere er i alle tre tilfælde organiseret med faste træningstidspunkter en til to gange om ugen med en fast tidsramme og har alle en træner der kan guide børnenes og begyndernes udvikling. Trænerne er i dette tilfælde erfarne udøvere der frivilligt træner børnene og begynderne. Så her minder gadeidrætten om de danske idrætsforeninger, hvor denne struktur i høj grad finder sted (Jf. 2.1.4). Dog er træningerne ikke af forpligtende karakter og træningerne er stadig ustrukturerede i den form, at der ikke ligger faste øvelser børnene og begynderne skal følges ad i og nødvendigvis skal bruge hinanden til.

En forklaring på hvorfor gadeidrætten findes i denne foreningsform, ligger blandt andet i at de tre individuelle gadeidrætter, har et relativt højt færdighedsniveau for en begynder. Skateboard forklarer det med:

”... herude har vi sådan noget, der har vi sådan noget skateundervisning om tirsdagen hvor folk de har muligheden for, der er en instruktør herude i 2 timer, hvor det er så meget grundprincipperne. Så man kan godt blive vejledt til at starte med, men når man er, har et vis, hvad siger man, nogle visse færdigheder, når man har en balance, når man kan lave ollie og man kan lave kickflip, så begynder man at vil udvikle sig selv og i sine egne retninger.” (skateboard, L: 399)

Freestyle fodbold tilslutter sig med:

” de træninger hvor man laver den samme øvelse, det er typisk fokuseret på nybegyndere ikke og der er det klart at du skal have styr på nogle fundamentale ting, som er de samme jongleringer, kan du bruge begge fødder, jonglerer du rigtigt og sådan enkelte tricks. Altså man skal have et vidst niveau for at kunne gå ud ad en eller anden specialisering.” (freestyle fodbold, L: 401)

Det ses her, at det tilsyneladende kræver et vist basalt færdighedsniveau, før udøverne kan gå ad egne veje og være mere kreative og dermed tilslutte sig gadeidrættens værdier i højere grad.

Denne større tilslutning af gadeidrættens værdier kan også anskues ud fra Bourdieus kapital begreb, da de med tiden tilegner sig mere kapital, både indenfor deres færdighedsniveau og den sociale kapital der er i den mere frie gadeidræt (Thing & Wagner, 2012). Hermed tilslutter de sig de mere erfarne aktører og bliver en del af dette felt.

Gadeidrætterne forklarer også disse mere strukturerede træninger med, at de gerne ser en udvikling i deres idrætter og at nye generationer kommer til deres specifikke idræt. Her kan de lidt mere rammesatte træninger være en mulighed for børn og begyndere til at prøve idrætterne af. Det mere rammesatte gør måske også, at forældre til børn der kunne have en interesse i gadeidræt, måske vil være mere tilbøjelige til at lade børn prøve gadeidrætten. Det ustrukturerede, uforpligtende og det med bare at mødes ude i byens rum uden voksent opsyn og kontrol, kan muligvis have en afskrækkende effekt på visse forældre. I den danske foreningsmodel er der en sikkerhed for

forældrene, da de ved præcis hvor børnene er og i hvilket tidsrum de er der. Der er samtidig en træner der holder styr på børnene og dermed skaber en sikkerhed for at der tages vare på børnene.

Endnu en forklaring kan også findes i gadeidrætternes behov for at kunne være indendørs om vinteren. Alle fire gadeidrætter har indendørs faciliteter til rådighed om vinteren. De individuelt prægede gadeidrætter har i indeværende undersøgelse alle oprettet foreninger og fået tildelt indendørsfaciliteter af de respektive kommuner de tilhører. I denne forbindelse har kommunerne stillet nogle krav til gadeidrætterne om, at de skal overholde reglerne for at få kommunal støtte, hvilket indebærer, at de skal være en folkeoplyst forening med alt hvad det indebærer af faste mødesteder, faste træninger og at være favnende for alle aldre og her specielt børn (Jf. 2.1.1). Her opstår dog et dilemma med gadeidrættens ikke demokratiske måde at tage beslutninger på. Gadeidrættens anførere er ofte dem, som nævnt i afsnit 6.2, med anciennitet. Med deres oprettelse af folkeoplyst forening skal de lige pludselig have en bestyrelse. Her kan den demokratiske ramme muligvis gå ind og overtage i stedet for anciennitet.

Under samtalerne med de fire informanter kom det frem, at ved de individuelle gadeidrætter var der aktører der tog ud på folkeskoler og træningslejre og underviste i deres givne idræt (parkour, L: 343; freestyle fodbold, L: 202). Det kom også frem her, at når de underviste på folkeskoler og lignende, fungerede det med helt fast struktur og øvelser, som i de danske idrætsforeningers organisering af idrætten. Dermed er gadeidrætsaktørende selv med til at skabe et billede af, at den traditionelle danske idrætsforeningsmodel har sin plads i gadeidrætten.

6.3 Fordelene ved idrætsforening ifølge gadeidrætsaktørende

Gadeidrætsaktørende ser nogle fordele ved at oprette foreninger i deres respektive idræt. De ser kommunens foreninger som en mulighed til at skaffe midler i form af penge til konkurrencer og lignende og til at få et sted at være indendørs om vinteren. Så på den måde ser de paradoksalt måske foreningerne som en måde, at de kan få mere frihed i form af midler til at udvikle idrætten og kunne dyrke den helårligt og som en måde at forhindre kommercielle interesser i at overtage idrætten. Eksempelvis udtales der for freestyle fodbold:

”altså i danmark er det jo voksende, men det er jo ikke det jo ikke stort. Det er jo ikke fordi du finder freestylers på hvert gadehjørne, men vi har jo vores forening

som du sikkert kender til. Ehm og det er jo noget der er skabt af os selv egentlig, ehm, og så holder vi styr på hvor mange freestylers der kommer og så laver vi konkurrencer eller træningslejre og eh, bare meetups generelt hvor det handler om at der netop ikke skal være konkurrence, bare så vi kan have det fedt sammen, træne sammen, eh hygge os” (freestyle fodbold, L: 27)

”Altså jeg er jo selvfølgelig fan af at vi får promoveret sporten og får udviklet nogle bedre konkurrencer og får midler, vi flyver jo dommere ind hver gang, sådan kendte freestylere der skal dømme os, når vi laver vores egne konkurrencer og det koster jo også penge, og scene opsætning og lyd og sådan nogle ting. Det er jo fedt ikke at være afhængig af en eller anden udefrakommende, RedBull der også før har organiseret i Danmark, at vi er afhængige af at de skal sætte penge til side til det, så vi selv kan gøre det, inden for de rammer vi vurderer der er bedst.” (freestyle fodbold, L: 332)

Parkour støtter op om samme holdning til foreningerne.

”... så har vi, om vinteren når vi ikke kan træne udenfor, så har vi fået en hal på kommunens regning, som vi kan træne i.” (parkour, L: 360)

”... vi får jo penge fra kommunen og vi holder jo gatherrings, som er sådan en forsamling af parkourudøvere, hvor man bare mødes, spiser og træner, drikker kaffe og så videre, hvor at det er kommunale midler, men vi gør bare vores ting og det var også derfor at vi fik foreningen, det var at, vi skal bare lave parkour, vi skal ikke give op på vores integritet og de vil gerne give os penge for det og så skal vi bare blive ved med at gøre som vi gør. Eh og der er ikke nogen kommercielle interesser i aarhus parkour” (parkour, L: 338)

Skateboarderne ser det ligesom ovenstående som en mulighed for at kunne skate helårligt og som en måde deres idræt kan få midler til udvikling.

”... herude der giver man jo omkring de der 100 kroner, for at være herude, for at kunne køre om vinteren og ikke bare gå i stå i 3-4 måneder.” (skateboard, L: 585)

”det gør vi nok får endnu flere skateparks rundt omkring i Danmark, at vi får endnu flere muligheder end bare vi kører rundt i byen.” (skateboard, L: 375)

Street basket anvender som de andre også en aftale om indendørs faciliteter og betaler således også for dette.

”... altså nede i streetmekka kan vi spille fra klokken 18 til 20, der er der ligesom banen, banen er lukket af til os...” (street basket, L: 215)

Men har også en åben holdning i forhold til foreninger

”I byer der ligesom ikke har et streetmekka der ville det være fint at man ligesom lavede et eller andet, så man kunne få noget hal-tid dernede” (street basket, L: 289)

I citaterne ses det at gadeidrætsudøverne ikke nødvendigvis ser foreningerne som skadende for deres idræt, men mere som en måde at få midler på og en måde selv at beholde styringen med deres idræt, så kommercielle interesser ikke tager over og styrer idrætten mod noget gadeidrætsaktørende ikke kan identificere sig med og blot laver det til en forretning. Som det kan læses i afsnit 5.2, er det mere det forpligtende og strukturerede i foreningerne de tager afstand til. Foreningerne er oprettet af aktørende selv og dermed har de også stadig kontrollen og styringen med deres idræt. Modsat mange af de traditionelle idrætsforeninger, er de også aktørende selv der sidder i bestyrelsen og leder deres egen gadeidræt. I den traditionelle danske idrætsforenings er det ofte de noget ældre medlemmer der sidder på bestyrelsesposterne (Laub, 2012). Det er en hel anden generation der tager beslutningerne for aktørende og hermed kan det nemt blive fjernt fra aktørende og den reelle praksis i den givne idræt. Dette kan påvirke aktørende til ikke at føle autonomi med deres gadeidræt og hermed miste motivationen herfor ((Ryan & Deci, 2000).

7.0 Konklusion

Med udgangspunkt i undersøgelsens resultater og diskussion heraf, konkluderes der i følgende afsnit på specialets opsatte problemformulering omhandlende den danske idrætsforeningsmodel og gadeidrættens værdiers forenelighed ifølge gadeidrætsaktørende.

Det konkluderes at gadeidrættens værdier overordnet ikke er forenelige med den danske idrætsforeningsmodel.

Både gadeidrætten og den danske idrætsforeningsmodel har fællesskabet som en værdi, der er dog stor forskel på hvordan fællesskabet skabes. Fællesskabet skabes i gadeidrætten gennem det uforpligtende og det ustrukturerede. Gadeidrætten er bygget op omkring et uforpligtende fællesskab hvor det ikke forventes at aktørende deltager når det ikke passer dem. Dette hænger i stor grad sammen med at nogle gadeidrætter er individuelle og derfor afhænger aktørende ikke af hinanden. I holdgadeidrætten hænger det sammen med, at aktørende ofte har været i foreningsregi og aktivt har valgt at søge ud for lige netop ikke at være forpligtet. Denne forpligtende karakter er at finde i den danske idrætsforeningsmodel, hvor specielt holdidrætten bærer præg af, at aktørende forventes at møde til alle træninger og er indbyrdes afhængige af hinanden. Når aktørende i gadeidrætten så mødes og dyrker deres idræt, er det i et ustruktureret format. Modsat den danske idrætsforeningsmodel med trænere, faste øvelser, samme øvelser som aktørende følges ad igennem og rammesatte effektive træninger på omkring to timer, hersker friheden i gadeidrætten. Her udvikler aktørende sig i eget tempo og arbejder på det de vil. Kreativiteten spiller en stor rolle i gadeidrætten da der ingen specifikke regler er, for hvad der er den rigtige måde at dyrke deres specifikke idrætter på. Så hvis de to forenes, vil gadeidrætten miste kreativiteten og det ustrukturerede der er med til at give dem den identitet de selv skaber igennem deres gadeidræt og søger at udtrykke igennem deres tricks og stilarter.

Konkurrenceelementet i gadeidrætten og den danske idrætsforeningsmodel er også af vidt forskellig betydning. I gadeidrætten er det mere en måde at samles på og samles omkring udviklingen af idrætten. Udøverne træner ofte ikke specifikt op til konkurrencer, men træner i stedet for at udvikle sig selv og sin egen stil. I den danske idrætsforeningsmodel spiller konkurrencen en større rolle. Her handler det om at vinde og placere sig over andre og træningen er ofte målrettet imod at vinde konkurrencer.

Gadeidrætten og den danske idrætsforeningsmodel bygger begge to på en stor grad af frivillighed. Her ligger forskellene hovedsageligt i hvem der er frivillige og hvilke opgaver de frivillige varetager. I den danske idrætsforeningsmodel er størstedelen af de frivillige forældre eller voksne, der tidligere selv har været aktive og de varetager ofte opgaver såsom, trænere, bestyrelse, stå i cafe, at vaske tøj, kørsel osv. I gadeidrætten er det ofte aktørende selv, der er de frivillige, hvilket måske skyldes at, idrætterne er forholdsvis nye og generelt mindre, så den ældre generation har ikke selv været i gadeidrætten og har dermed intet tilhørsforhold til den. Denne forskel skyldes samtidig at gadeidrætten har en gør-det-selv mentalitet, hvor de ikke anser det som frivilligt arbejde, men i stedet som en del af det at dyrke deres specifikke gadeidræt.

Både i gadeidrætten og den danske foreningsmodel er der en form for styrende organ for hvor idrætten samlet bevæger sig hen. I den danske idrætsforeningsmodel er det gennem en generalforsamling en valgt bestyrelse der varetager og styrer idrætten. De ligger her stor vægt på demokratiet som værdi og ser idrætsforeningerne som en indskoling til de danske demokratiske værdier, trods at kun en femtedel i idrætsforeningerne deltager i disse generalforsamlinger og bruger deres demokratiske ret. Gadeidrætten bygger mere på anciennitet, hvor aktører med stor kapital i deres felt styrer retningen for deres specifikke gadeidræt.

Det konkluderes dog samtidig at gadeidrættens værdierne først træder fuldt i kraft, når udøverne har et vist færdighedsniveau og mestrer basale kundskaber inden for deres givne gadeidræt. Først her kan de være kreative og blive uafhængige af en form for træner til at udvikle sig og skabe en identitet i deres idræt. Derfor har idrætsforeningsmodellen sin plads i gadeidrætten, når det handler om nybegyndere og børn, da værdierne ikke er der på dette niveau og idrætsforeningsmodellen kan være en god måde at komme ind i gadeidrætten, da specielt de individuelle gadeidrætter har et relativt højt færdighedsniveau for en begynder. Der ligger dog vægt på, at selvom der er en træner sat på og tidspunkterne for træning er faste, skal det stadig bære præg af at være uforpligtende og ustruktureret indenfor rammen. Dette hænger sammen med at trænerne i denne konstellation, er de mere erfarne gadeidrætsaktører, der selv har gadeidrætsværdierne og hermed viderefører dem for så vidt muligt ind i idrætsforeningsmodellen.

Det konkluderes dog også at gadeidrætsaktørende selv er med til at skabe et billede af at den traditionelle danske idrætsforeningsmodel har sin plads i gadeidrætten, ved at tage ud på folkeskoler og lignende og lave strukturerede rammesatte træninger for børn.

Det konkluderes i tråd med ovenstående, at trods den manglende forenelighed mellem gadeidrættens værdier og den danske idrætsforeningsmodel, har det danske idrætsforeningsliv allerede sin tilstedeværelse i gadeidrætten grundet begynderundervisningen og behovet for at have et sted at dyrke de respektive gadeidrætter indendørs i vinterhalvåret, samt i tilfælde af dårligt vejr. Når de erfarne gadeidrætsaktører dyrker deres idræt indendørs, er det dog stadig med udgangspunkt i de samme værdier der er gældende i byens rum, dog med den forpligtelse af et medlemskab og betaling. Det konkluderes også, at gadeidrætsaktørende ser fordele ved denne form for forening, hvor de selv kan styre det som de vil, da de netop får indendørs anlæg og økonomi fra kommunerne og ifølge dem selv, kan sikre sig mod kommercielle interesser, der ønsker at styrer gadeidrætterne imod profit og kommercialisering. Samtidig føler de også selv at de styrer gadeidrætten, da aktørende selv sidder på bestyrelsesposterne og det dermed ikke bliver for fjernt for dem.

8.0 Perspektivering

I følgende afsnit præsenteres hvordan undersøgelsen kan bruges i anden sammenhæng, samt forslag til videre forskning indenfor gadeidrætsfeltet.

Undersøgelsen bidrager med noget forskningslitteratur i et felt, der hovedsageligt er domineret af litteratur skrevet af og for idrætsorganisationer med egne interesser i fokus. Derudover vil undersøgelsen kunne bidrage med inspiration til udvikling af nye typer idrætsforeninger eller optimering af allerede eksisterende idrætsforeninger. Samtidig kan den bidrage med at udvide synet på hvad det vil sige at 'gå' til en idræt, samt synet på idræt og bevægelse generelt.

I videre forskning vil det være interessant at dykke videre ned i forskelle og ligheder i værdier mellem de individuelle gadeidrætter og holdgadeidrætter, da indeværende undersøgelse finder, at der er forskelle i nogle af værdierne. Videre vil det for de individuelle gadeidrætter være interessant at kigge nærmere på værdien identitet, da dette synes at være af stor betydning for udøverne og at deres idræt påvirker deres identitet og resten af deres hverdag. Da konkurrenceelementet i gadeidræt også adskiller sig fra den danske idrætsforeningsmodels konkurrenceelement, vil det også være interessant at se nærmere på forskelle og ligheder i dette, samt hvordan de hver især påvirker de specifikke idrætter og aktørene deri. Der vil også kunne ses nærmere på hvordan nye aktører bliver en del af det allerede etablerede fællesskab i gadeidrætten. Da indeværende undersøgelse bygger på informanter fra Aalborg og Aarhus, vil det være interessant, at se på om der er demografiske forskelle i værdierne i gadeidræt. Specielt København vil være et sted af interesse, da det i samtlige af specialets undersøgte gadeidrætter har vist sig at være det sted med flest gadeidrætsaktører. Da flere store organisationer såsom game Danmark og DGI arbejder med gadeidræt, vil det være interessant, at se om gadeidrættens værdier stadig er i spil på dette plan, eller om de er opgivet til fordel for det mere kommercielle. Her kan både ses på organisationers egne holdninger, men det vil også være interessant at se på dem objektivt eller gennem gadeidrætsaktørendes øjne, for at verificere eller falsificere deres udtalelser. Sidst vil det være interessant at forske i om den danske måde at samle de forskellige idrætter der befinder sig i det urbane miljø under paraplydefinitionen, gadeidræt. De forskellige gadeidrætter har mange forskelle såvel som de har ligheder og aktørene i de forskellige gadeidrætter ser ikke nødvendigvis ligheder imellem deres egen gadeidræt og andres.

9.0 Litteratur

- Aggerholm, K., & Højbjerg Larsen, S. (2017). Parkour as acrobatics: an existential phenomenological study of movement in parkour. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 9(1), 69–86. <https://doi.org/10.1080/2159676X.2016.1196387>
- Andersen, J. G., Torpe, L., & Andersen, J. (2000). *Hvad folket magter: demokrati, magt og afmagt*. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Asserhøj, T. L. (2017). *Danskernes gadeidrætsvaner*. Idrættens analyseinstitut.
- Atencio, M., Beal, B., & Wilson, C. (2009). The distinction of risk: Urban skateboarding, street habitus and the construction of hierarchical gender relations. *Qualitative Research in Sport and Exercise*, 1(1), 3–20. <https://doi.org/10.1080/19398440802567907>
- Beal, B., Weidman, L., & Lisa, W. (2003). Authenticity in the Skateboarding World Part of the Journalism Studies Commons, and the Mass Communication Commons DigitalCommons@Linfield Citation. Retrieved from http://digitalcommons.linfield.edu/mscmfac_pubshttp://digitalcommons.linfield.edu/mscmfac_pubs/10
- Boje, T. P., Fridberg, T., & Ibsen, B. (2006). *Den frivillige sektor i Danmark. Omfang og betydning*.
- Brinkmann, S., & Tanggaard, L. (2015). *Kvalitative metoder - En grundbog* (2nd ed.). forfatterne og Hans Reitzels Forlag.
- DGI. (2019a). DGI gadeidræt. Retrieved June 4, 2019, from <https://www.dgi.dk/samarbejd/omvores-indsatser/programomraader/dgi-gaideidraet>
- DGI. (2019b). European street cup. Retrieved June 4, 2019, from <https://www.dgi.dk/landsstaevne/2017-arkiv/idraetter/united-by-streets/european-street-cup>
- DGI. (2019c). Hvad er en folkeoplysende forening? Retrieved June 4, 2019, from <https://www.dgi.dk/foreningsledelse/artikler/hvad-er-en-folkeoplysende-forening>
- DGI Underground. (2015). Strategi for gadeidræt. Retrieved from https://www.sundhed.dk/content/cms/47/38047_strategi-for-sundheddk-20132015web.pdf
- Donnelly, M. (2008). Alternative and Mainstream: Revisiting the sociological analysis of skateboarding. In M. Atkinson & K. Young (Eds.), *Tribal play: subcultural journeys through sport* (4th ed., Vol. 4, pp. 197–214). Emerald group Publishing Limited.
- Elmose-Østerlund, K., Pedersen, M. R. L., & Ibsen, B. (2017). *FORENINGSIDRÆTTEN ANNO 2015 - STATUS OG UDVIKLINGSTENDENSER*.

- Fehsenfeld, M., Mindegaard, P., & Ibsen, B. (2013). *Gadeidræt i udsatte boligområder*.
- Fester, M., & Gottlieb, P. (2018). *Idrætten i tal 2017 - Status på foreningsidrætten i Danmark*. Brøndby.
- Gergen, K. J. (1985). The Social Constructionist Movement in Modern Psychology. *American Psychologist*, 40(3), 266–275. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.40.3.266>
- Giddens, A. (1991). *Modernity and Self-Identity*. Stanford California: Stanford University Press.
- Gundelach, P., & Torpe, L. (2004). Befolkningens fornemmelser for demokrati: foreninger, politisk engagement og demokratisk kultur. In J. goul Andersen, P. M. Christiansen, T. B. Jørgensen, L. Togeby, & S. Vallgård (Eds.), *Den demokratiske udfordring*. København: Hans Reitzels Forlag A/S, København 2004.
- Heinemann, K. (1986). *Grundbog i idrætssociologi*. Duo.
- Holm, A. beck. (2015). *Videnskab i virkeligheden - En grundbog i videnskabsteori* (1. udgave,). Samfundslitteratur 2011.
- Ibsen, B. (2017). Hvad betyder konkurrencen fra andre idrætsaktører for idrætsforeningerne? In J. Hansen (Ed.), *Folkelig sundhed og foreningsservice?* (pp. 124–144). DGI.
- Ibsen, B., & Seippel, Ø. (2010). Voluntary organized sport in Denmark and Norway. *Sport in Society*, 13(4), 593–608. <https://doi.org/10.1080/17430431003616266>
- Jensen, J.-O. (2006). *Fællesskab, fitness og foreningsidræt*. Center for Idræt, Aarhus Universitet, Aarhus. Retrieved from <https://www.ucviden.dk/portal-via/files/28105136/Ludus.pdf>
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Interview - Introduktion til et håndværk*. (B. Nake, Ed.) (2nd ed.). Hans Reitzels Forlag, København 2009.
- Larsen, S. H. (2014). *Parkour*. Odense University.
- Larsen, S. H., & Jensen, S. V. (2017). Kampen om gadeidrætten. In J. Hansen (Ed.), *Folkelig sundhed og foreningsservice?* (pp. 161–177).
- Laub, T. B. (2012). *Fremtidens frivillige foreningsliv i idraetten*.
- Launsø, L., & Rieper, O. (2005). *Forskning med og om mennesker* (5th ed.). Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck A/S.
- National Platform For Gadeidræt. (2019). Gadeidræt. Retrieved June 4, 2019, from <http://gadeidraet.dk/om-gadeidraet/>
- Nightingale, D. J., & Cromby, J. (2002). Social Construction as Ontology: exposition and example. *Theory and Psykology*, 12, 701–713.
- Oates, T. P. (2017). Selling streetball: racialized space, commercialized spectacle, and playground

- basketball. *Critical Studies in Media Communication*, 34(1), 94–100.
<https://doi.org/10.1080/15295036.2016.1266681>
- Østerlund, K. (2009). Foreningsidrætten i det senmoderne samfund. *Syddansk Universitet.*, (april).
- Østerlund, K. (2013). *Foreningsidrættens sociale kvaliteter*. Syddansk Universitet.
- Pilgaard, M. (2012). Teenageres idrætsdeltagelse i moderne hverdagsliv. *Scandinavian Sports Studies Forum*, 3, 71–95.
- Pilgaard, M. (2018). *Når sport og motion bliver et spørgsmål om fysisk aktivitet*. *Forum for Idræt* (Vol. 26). <https://doi.org/10.7146/ffi.v26i2.31606>
- Pilgaard, M., & Rask, S. (2016). *Danskernes motions- og sportsvaner 2016*. Idrættens analyseinstitut.
- Regeringen. (2016). *FOR ET FRIERE, RIGERE OG MERE TRYGT DANMARK*. Statsministeriet.
Retrieved from http://stm.dk/_a_1619.html
- Retsinformation.dk. (2019). Bekendtgørelse af færdselsloven. Retrieved from
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=185819#id40b2e31f-a08a-4083-8064-f4c380bb96d0>
- Ryan, R., & Deci, E. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation. *American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>
- Schein, E. (2010). *Organizational culture and leadership* (4th ed.). 989 Market street, San Francisco: Jossey-Bass.
- Schroeder, P. J. (2010). Changing Team Culture: The Perspective of Ten Successful Team Coaches. *Journal of Sport Behavior*, 32(4), 63–88.
- Smith, J. A., & Osborn, M. (2003). Interpretative phenomenological analysis. In J. A. Smith (Ed.), *Qualitative psychology: A practical guide to research methods* (pp. 53–80). Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- Thing, L. F., & Wagner, U. (2012). *Grundbog i idrætssociologi* (1st ed.). København: Munksgaard Danmark, København 2011.
- Thisted, J. (2010). *Forkningsmetode i Praksis - Projektorienteret videnskabsteori og forskningsmetodik* (1st ed.). København: Munksgaard Danmark, København 2010.
- Udlovningsmidler.dk. (2019). Om Udlovningsmidler. Retrieved June 4, 2019, from
<https://www.udlovningsmidler.dk/om-udlovningsmidler/>
- Vieyra, F. (2016). Pickup Basketball in the Production of Black Community. *Qualitative Sociology*, 39(2), 101–123. <https://doi.org/10.1007/s11133-016-9324-9>

WFFA. (2019a). Rules. Retrieved June 4, 2019, from <http://www.thewffa.org/about/rules>

WFFA. (2019b). The Sport. Retrieved June 4, 2019, from <http://www.thewffa.org/about/sport>

Wilke. (2015). DGI, Potentialet for gadeidræt og den selvorganiserede livsstilsudøver
Hovedkonklusioner, (April), 1–16.

10.0 Bilag

Bilag (99 sider) er vedlagt separat gennem Digital Eksamen.

Bilag 1 – Eksempel på initierende mail til informanter

Bilag 2 – Interviewguide

Bilag 3 – Transskription Freestyle fodbold

Bilag 4 – Transskription Parkour

Bilag 5 – Transskription Skateboard

Bilag 6 – Transskription Street basket

Bilag 7 – Koder

Bilag 8 – Freestyle fodbold overblik over kodning

Bilag 9 – Parkour overblik over kodning

Bilag 10 – Skateboard overblik over kodning

Bilag 11 – Street basket overblik over kodning